

O B Č I N A
Grad

Informativno glasilo
Občine Grad

številka 23
avgust 2008

OBČINSKI VODOVODNI SISTEM
Vodohran Grad

SPOŠTOVANE OBČANKE, SPOŠTOVANI OBČANI!

Za nami je deset uspešnih let. V teh letih smo se dodobra spoznali, predvsem pa smo spoznali, kaj je tisto, kar najbolj potrebujemo, da nam bo življenje lepše in udobnejše. In ste rekli: najprej ceste, potem voda. Tako se je tudi zgodilo. Najprej smo uredili večino makadamskih cest do naših domov in zaselkov, zdaj napeljujemo vodo. Najprej pri Gradu in v Vidoncih, zadnji leti še na Dolnjih Slavečih in v Kruplivniku. Naslednje leto se bo to nadaljevalo še v Radovcih.

Letošnji 8. občinski praznik bomo v celoti posvetili vodi s slavnostno sejo in otvoritvijo vodovoda na Dolnjih Slavečih. Trenutek bo toliko bolj slovesen, ker bomo lahko s ponosom rekli, da smo bili uspešni tudi pri pridobivanju denarja evropskih razvojnih skladov. Vodovod Dolnji slaveči bo namreč deloma sofinanciran z euri iz evropske blagajne, del sredstev pa bo dodanih tudi iz proračuna države. Sicer pa se moramo pohvaliti, da so vsi projekti, ki smo jih izvedli v zadnjem letu in pol, bili vsaj delno sofinancirani iz sredstev, pridobljenih na razpisih. Tako smo gradili črpalko pri Gradu, brezžično internetno omrežje, kulturno dvorano, objekt na igrišču pri Gradu, kotlovnico na OŠ Grad, vodovod na Dolnjih Slavečih in v Kruplivniku ter prihodnje leto cesto skozi Vidonce in Križarko do Grada. Ob praznovanju občinskega praznika vsem občankam in občanom iskreno čestitam.

vaš župan
Daniel Kalamar

DRAGE BRALKE, DRAGI BRALCI!

Pred nami je spet praznična številka glasila. Ta poleg vseh ostalih dogodkov zajema tudi naše uspešne učence in občane, ki so v preteklem letu dni kakorkoli opozorili nase s svojimi deli in dosežki. Za svoja dela so že bili nagradjeni, kar je v prvi vrsti bilo zadovoljstvo in veselje ob doseženem, nagradila pa jih bo tudi občina s priznanji in lepo besedo v upanju, da bo takih dosežkov čim več.

Letos je že bilo in še bo precej prireditev; športnih, kulturnih, gasilskih in glasbenih. Vse pa se bodo zvrstile z namenom, da bi se družili, gibali in popestrili poletne dni. A kaj ko nam poletne dni kvarijo dež, nevihte in nizke temperature, da o škodi, ki jo je povzročila toča z neurjem, sploh ne govorimo. Kljub temu pa to ni preprečilo druženja in športnega dogajanja.

Slučajnost je nanese, da se ravno na naš občinski praznik pričnejo tudi olimpijske igre. Peking se je potrudil in športni navdušenci bodo z zadovoljstvom spremljali dogodke v arhitekturno dovršenih športnih centrih. Navijali bomo tudi za peščico slovenskih športnikov, ki se bodo tam dokazovali. A ne le za njih, tudi za naše občane bomo navijali, saj se prireditve nadaljujejo in bodo zapolnile tudi avgust. Vrhunec bo vsekar Velika maša z večerno zabavo in dan po njej državna proslava ob obletnici združitve prekmurških Slovencev z matično državo. Tega dogodka v grajskem parku ne smete zamuditi. In ko se bo poletje počasi prevesilo v jesen, se bomo spomnili 800-letnice omembe našega gradu, se sprehodili v obarvani naravi, zaplesali s čarovnicami, nato pa čakali na prve snežinke in božička z darili. Pa naj vam čas prehitro ne mine. Zaustavite se kdaj, posedite v krogu prijateljev, preberite kakšno knjigo, se zazrite vase in ne pozabite tudi na naše glasilo.

Danijela Krpič
glavna in odgovorna urednica

INFORMATIVNO GLASILO OBČINE GRAD, št. 23, 7. avgust 2008. Glavna in odgovorna urednica: Danijela Krpič. Uredniški odbor: Mateja Knap, Nino Gumilar, Doris Troha, Klementina Lesic, Tatjana Grah, Suzana Farič, Melita Ficko Sapač, Alojz Tuškei. Fotografije: arhiv Občine Grad. Naslovnica: arhiv Občine Grad. Grafična priprava, prelom in tisk: Tiskarna aiP Praprotnik. Naklada: 800 izvodov, leto izdaje: avgust 2008. Glasilo ni naprodaj - vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresenti pa na sedežu Občine Grad, Grad 172, 9264 Grad, tel.: 02/551 88 80, e-pošta: tajnistvo@obcina-grad.si. Glasilo je dostopno tudi na spletni strani Občine Grad: <http://www.obcina-grad.si>. Informativno glasilo Občine Grad je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 270.

OBČINSKI PRAZNIK – 8. AVGUST

Vsako praznovanje, pa naj bo to rojstni dan, obletnica poroke, rojstvo otroka, matura, obletnica obstoja podjetja in podobno, ima svoj čar in pomen. Tudi praznovanje 8. občinskega praznika Občine Grad je nekaj posebnega. Praznovanje se bo pričelo s 26. julijem in bo trajalo do 16. avgusta, ko se bo zaključilo z državno proslavo ob prazniku združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom pred gradom Grad. V času praznovanja občinskega praznika se bo odvijalo več zanimivih prireditvev. Občina bo praznovala občinski praznik na svoj rojstni dan, to je 8. avgusta na Dolnjih Slavečih. Pričelo se bo s slavnostno sejo in nadaljevalo z otvoritvijo novo izgrajenega vodovoda. Svojemu namenu bomo namreč predali 24 km vodovoda na Dolnjih Slavečih, skupaj pa približno 88 km vodovoda v naseljih Grad, Vidonci in Dolnji Slaveči. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da nam je uspelo narediti to, kar smo si zadali.

Zadali smo si zelo obsežen načrt razvojnih programov, ki ga želimo kar najbolj izpolniti. Največji projekt je vsekakor izgraditev občinskega vodovodnega omrežja na Dolnjih Slavečih, ki pa se bo naslednje leto nadaljevalo v Kruplivnik in Radovce. Vrednost celotnega projekta je 1.283.999,00 EUR. Projekt je sofinanciran iz Evropske unije, Evropskega sklada za regionalni razvoj v višini 896.235,00 EUR, in sicer v letu 2008 565.396,00 EUR in v letu 2009 330.839,00 EUR.

Občina je v desetih letih uspela s pomočjo krajanov asfaltirati 64 kilometrov lokalnih cest. Želja asfaltirati najdaljšo lokalno cesto, ki vodi od gradu Grad preko Križarke do sosednje občine Puconci, pa se bo uresničila naslednje leto. Projekt je bil uspešen na prijavi za pridobitev evropskih sredstev. Vrednost modernizacije in rekonstrukcije te ceste je 633.659,00 EUR. S strani Evropskega sklada za regionalni razvoj pa bo v letu 2009 sofinanciran v višini 448.842,00 EUR. Obnavlja se tudi

lokalna cesta do Belega križa. Ob njej se bo zgradila kolesarska steza.

V občini si prizadevamo tudi, da bi zaživel sonaraven turizem. Tako smo s pomočjo pridobljenih sredstev Evropske skupnosti začeli izvajati projekt Doživljajska pot Vulkanija. Projekt je mednarodnega pomena, saj se začne v Franciji, nadaljuje v Avstriji in konča pri nas. Z namenom razvoja javne turistične infrastrukture v Občini Grad je predvidena ureditev doživljajskega parka s predstavitvijo bogate geološke dediščine. Na tem območju je edino slovensko nahajališče masivnega olivina oz. olivinovih nodul v bazaltu in piroklastih, ki bo prikazano na poučen, zanimiv in informativen način na prehodu po poti doživetij in ogledu geološke razstave. Predvidevamo ureditev doživljajske poti, ki vključuje pripravo vsebinskih oznak in postavitvev oznak ter ureditev kamnoloma in Rajsarjeve domačije. Ureditev poti doživetij bo del turistične infrastrukture, ki bo z že obstoječo ponudbo predstavila geološko dediščino in kulturno zgodovino regije.

Dobra odskočna deska za razvoj športno-doživljajskega in sonaravno usmerjenega turizma je nekdanji Begunski center Vidonci z odlično lokacijo za to zvrst turizma. Tako imenovani »all in one« turistični center bi bil namenjen šolam, družinam s celodnevniimi programi za odrasle in otroke, kolesarjem ter enodnevnim gostom in obiskovalcem s ponudbo pustolovskega parka Goričko, ki ponuja enkratno doživetje v naravi z avtohtonimi lokalnimi jedmi, organizacijo piknikov ipd. V adrenalinskem parku bi goste pričakala tipična gorička vas z gostinsko ponudbo, manjšim centrom dobrega počutja (wellnessom), konferenčnimi prostori in manjšim muzejem. Prenočitvene zmogljivosti bi imele 12 apartmajskih enot v tradicionalnem slogu. Spremljevalna infrastruktura pa bi ponujala plezalno steno, pustolovski park, manjši bazen, otroška igrala, igrišča za badminton in odbojko na mivki, izposojajo koles, trampoline in poligon za lokostrelstvo. Uresničitev projektov ne bo samo ugodno vplivala na razvoj turizma, temveč bo ponudila tudi dodatna delovna mesta v občini.

Izgradnja kolesarske steze ob cesti Grad – Kruplivnik (foto: D. Krpič)

Lidija Krpič

OBČINSKA PRIZNANJA

Ocenjevanje javnih objektov

Na seji Občinskega sveta, ki je bila 20. junija 2008, je bil dan predlog, da bi letos namesto naj domačije in naj balkona ocenjevali urejenost javnih objektov v občini Grad. Zato je bila imenovana komisija, katere člani

objekti v naši občini zelo različni, prav v smislu zgoraj navedenih kriterijev, predvsem po čistoči, urejenosti in vzdrževanju, fasad, streh in seveda celotnega objekta s pripadajočo okolico. Objekte smo ocenjevali po njihovi namembnosti, iz vsake kategorije smo izbrali en objekt. Tako smo ob seštevanju točk prišli do naslednjih rezultatov:

- najlepše urejen in vzdrževan javni objekt v kategoriji gasilski domovi, vaško-gasilski domovi v letu 2008 je **Vaško-gasilski dom Kruplivnik**;
- najlepše urejen in vzdrževan javni objekt v kategoriji

Vaško-gasilski dom Kruplivnik

Športni center Radovci

Lovski dom Radovci

smo Jože Sever, Ivan Bauer, Amalija Sukič, Marjan Mljač in Jožica Horvat.

Člani komisije smo obiskali vse objekte v Občini Grad, torej vse gasilske domove, vaško-gasilske domove, športne in lovske objekte. Pri ocenjevanju smo upoštevali kriterije, sestavljene iz več sklopov, ki so pomembni za ocenjevanje. Ti so: namen in uporabnost objekta, čistoča parkirišč, dvorišč, zelenic, travnatih površin okrog objekta in predvsem primerno vzdrževanje objekta. Povedati je potrebno, da so

športnih objektov je **Športni center Radovci**;

- najlepše urejen in vzdrževan javni objekt v kategoriji lovski domovi je **Lovski dom Radovci**.

Izbrali smo tri najbolj urejene in vzdrževane domove oziroma objekte, ki služijo vsak svoji dejavnosti, tako da so si po oceni enakovredni. Pohvala pa gre predvsem vsem tistim, ki skrbijo za urejenost in vzdrževanje.

Jože Sever
predsednik ocenjevalne komisije

ODLIČNJAKI OŠ GRAD

*Gorazd Kovač,
Otovcı 1a*

*Nives Andrejek,
Dolnji Slaveči 144*

*Vito Šuša,
Grad 67*

*Karina Fujs,
Motovilci 10*

*Davorin Fujs,
Radovci 44*

Znanje je rudnik, ki se nikoli ne izprazni

Znamenit pregovor, ki pa velja tudi za učence OŠ Grad, saj se lahko v pravkar končanem šolskem letu 2007/2008 pohvalijo z nekaterimi izjemnimi dosežki. Skozi šolsko leto so se vrstila številna tekmovanja, najprej seveda na šolski ravni, potem pa na državni za tista najbolj prestižna priznanja.

Na državnem tekmovanju v znanju nemškega jezika se je najbolje odrezal učenec 9. razreda, Dejan Čontala, in osvojil zlato priznanje, kar je letošnji največji uspeh OŠ Grad.

Pohvalimo pa se lahko tudi s številnimi srebrnimi priznanji. Med temi vsekakor izstopa Gorazd Kovač, učenec 9. razreda, ki je osvojil srebrno priznanje na državnih tekmovanjih v znanju zgodovine, matematike in fizike. Učencem devetega razreda so sledili tudi učenci ostalih razredov. Omeniti velja Samantha Roudi, učenka 8. razreda, ki je odlična v znanju matematike in fizike, saj je na teh dveh predmetnih področjih osvojila srebrno priznanje v državnem merilu. Na področju matematike je srebrno priznanje osvojila tudi učenka 7. razreda, Gloria Gomboc, in tako pokazala, da lahko v prihodnosti od nje pričakujemo tudi zlato priznanje.

Ob koncu šolskega leta so nas zelo razveselili tudi naši prometniki, še posebej Rudi Ficko, ki je na državnem tekmovanju med mopedisti v Novem mestu zasedel odlično 2. mesto. Da bi bilo veselje še večje, pa je poskrbel Dejan Čontala s prav tako odličnim 4. mestom. Na šoli pa uspešno deluje tudi literarni krožek, ki se v letošnjem šolskem letu lahko pohvali s priznanjem v državnem merilu za sodelovanje na literarnem natečaju Opis sličic v 200-tih besedah. Priznanje so prejeli Janja Bernjak, Špela Klement, Gloria Gomboc, Matej Ficko in Samantha Roudi.

Vsi skupaj si lahko le želimo, da bo tudi prihajajoče šolsko leto obrodilo bogate sadove, ki so plod dobrega in načrtnega dela. Čeprav smo majhna in podeželska šola, nam uspehov nikakor ne manjka.

Alojz Tuškei

DAN DRŽAVNOSTI – 25. JUNIJ

Dan državnosti je slovenski praznik, ki ga praznujemo 25. junija in je dela prost dan. Ta dan obeležujemo spomin na 25. junij 1991, ko je Slovenija formalno postala neodvisna država. Na ta dan je bila sprejeta Deklaracija o neodvisnosti Slovenije in Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Slovenije. Še istega dne je neodvisna postala tudi Hrvaška in razglasila neodvisnost od Jugoslavije.

25. junija se beležijo tudi velike proslave v čast državnosti. Vsako leto na predvečer praznika poteka praznovanje na Trgu republike v Ljubljani, kakor tudi v vseh večjih mestih po Sloveniji.

Samostojni smo že 17 let. Slovenija kot samostojna država je svojih prvih 17 let prehodila po poti, ki je mnogokrat ovenčana s presežniki. Ključni dogodki, ki so zaznamovali to pot, so:

- 25.06.1991 - Slovenska skupščina sprejme temeljno ustavno listino, ustavni zakon za njeno izvedbo in Deklaracijo o neodvisnosti
- 26.06.1991 - Slovenija razglasi samostojnost
- 27.06.1991 - začetek desetdnevne vojne na slovenskem
- 07.07.1991 - pogajanje med trojko Evropskih skupnosti ter predstavniki zvezne oblasti, Slovenije in Hrvaške na Brionih. Sprejetje Brionske deklaracije, s katero je Slovenija za tri mesece zamrznila svojo osamosvojitvev
- 08.10.1991 - slovenska skupščina sprejme odločitev, da bo prva slovenska denarna enota poimenovana tolar. V obtok je najprej prišel kot boni, pravi slovenski tolarški bankovci so bili znani septembra 1992
- 25.10.1991 - zadnji jugoslovanski vojak zapusti Slovenijo
- 19.12.1991 - Islandija prizna Slovenijo, prav tako Nemčija in Švedska, z dodatkom, da njun sklep o priznanju začne veljati 15.01.1992
- 13. 01.1992 - Vatikan prizna Slovenijo
- 15.01.1992 - države EU priznajo samostojno Slovenijo
- 07.04.1992 - ZDA priznajo Slovenijo
- 11.04.1992 - slovesna prisega prve generacije slovenskih vojakov
- 22.05.1992 - Slovenija postane 176. članica Organizacije združenih narodov (OZN)
- 06.12.1992 - prve parlamentarne in predsedniške volitve v samostojni Sloveniji
- 14.05.1993 - Slovenija postane polnopravna članica Sveta Evrope
- 10.06.1994 - podpis Evropskega sporazuma o pridruženem članstvu med Republiko Slovenijo in Evropsko unijo
- 01.01.1996 - Slovenija postane polnopravna članica Cefte, Srednjeevropskega sporazuma o prosti trgovini

- 17.05.1996 - na obisk v Slovenijo pride takratni papež, Janez Pavel II.
- 1998 -1999 - Slovenija je nestalna članica v Varnostnem svetu OZN-a, avgusta 1998 in novembra 1999 predseduje Varnostnemu svetu
- 31.03.1998 - začetek uradnih pogajanj za vstop v EU
- 01.02.1999 - v veljavo stopi pridružitveni sporazum z EU
- 21.-22.06.1999 - na obisk v Slovenijo pride takratni predsednik ZDA, Bill Clinton
- 15.10.2000 - tretje parlamentarne volitve v samostojni Sloveniji
- 16.06.2001 - na Brdu pri Kranju poteka vrhunsko srečanje ameriškega in ruskega predsednika, Georga Busha in Vladimira Putina
- 29.03.2004 - Slovenija vstopi v zvezo Nato (North Atlantic Treaty Organization)
- 01.05.2004 - Slovenija postane polnopravna članica EU
- 01.01.-01.07.2005 - Slovenija predseduje Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE)
- 01.01.-01.07.2008 - Slovenija kot prva od novih držav članic, ki so v EU vstopile 1. maja 2004, predseduje Uniji.

Spoznali smo nekaj ključnih trenutkov, ki smo jih doživeli v 17 letih samostojnosti. Upamo lahko le, da nas bo samostojnost Slovenije v prihodnje še bolj povezala in poenotila, kot nas je doslej.

Mateja Knap

ZDRUŽITEV PREKMURSKIH SLOVENCEV Z MATIČNIM NARODOM PO 1. SV. VOJNI – 17. AVGUST

Prekmurje ni nekaj posebnega v Republiki Sloveniji le po svoji zunanosti, ampak se od nje razlikuje tudi po svoji zgodovini. Leto 1918 je bilo eno izjemno nenavadnih. Razrušila se je več kot pol tisočletja trajajoča habsburška monarhija, pod katero je spadalo tudi Prekmurje in bilo izpostavljeno silovitemu raznarodovanju ter nasilju.

Narodnostno najbolj ozaveščeni, med njimi so bili tudi slovenski katoliški duhovniki, so dojeli pravi politični trenutek ob koncu 1. svetovne vojne in tukaj živeče Slovence popeljali iz naročja tisočletne "matere Ogrske", v kateri so bili kvečjemu prepoznani za Vende, nikoli za Slovence, v novo državopolitično skupnost s Slovenci na desni strani Mure in jim tako zagotovili narodno ohranitev. Imena, kot so Franc Temlin, Štefan Küzmič, Mikloš Küzmič, Josip Košič, Ivan Baša, Franc Ivanocy, Jožef Klekl, Avgust Pavel in še številni drugi, bi morala biti znana vsakemu izobraženemu Slovencu, njihovo delo bi moralo biti bolj zastopano v šolskih učbenikih.

Odločilna za priključitev Prekmurja Sloveniji je bila mirovna konferenca v Parizu. Ta je na podlagi načela o samoodločbi narodov 9. julija 1919 sprejela predlog jugoslovanske delegacije o današnjih mejah Prekmurja. Po sklepu Vrhovnega sveta v Parizu z dne 1. avgusta 1919 so jugoslovanske čete vkorakale v Prekmurje dne 12. avgusta tega leta. Od Radgone so prišle čete, ki so bile poslone iz Maribora pod poveljstvom podpolkovnika Vladimira Uzorinca. Ljubljanski in zagrebški vojaški oddelki so prišli od Ljutomera in Središča. Odpora ni bilo veliko. Prekmursko prebivalstvo je sprejelo rešitelje izredno slovesno in gostoljubno, posebno v Murski Soboti, Dolnji Lendavi, Beltincih, na Srednji in Gornji Bistrici.

V nedeljo, dne 17. avgusta 1919. leta, torej prvo nedeljo po osvoboditvi Prekmurja po naših četah, se je vršil v Beltincih prvi slovenski ljudski tabor, na katerem je govoril med drugimi tudi narodni voditelj prekmurskih Slovencev, Jožef Klekl st. Nad 20 000 Prekmurcev se je zbralo v Beltincih, da izrazi svoje nepopisno veselje in globoko hvaležnost, ker je rešeno iz tisočletnega narodnega suženjstva.

Ko je bila 4. julija 1920 podpisana Trianonska mirovna pogodba, je bilo tisočletnega madžarskega gospodovanja tudi formalno konec. S sklepi Pariške konference in kasnejšo Trianonsko mirovno pogodbo so prekmurski Slovenci prvič, ne samo državnopravno temveč tudi jezikovno in civilizacijsko-kulturno, zaživel skupaj z ostalimi deli slovenskega naroda in se zlili v slovensko narodno celoto. Za nas, Prekmurce, je največja vrednost takratnega dogajanja narodna združitev s slovenstvom ter pričetek

političnega, kulturnega in gospodarskega življenja do prvih zametkov industrije, ki so skupaj z agrarno reformo, čeprav nedosledno izpeljano, v marsičem določili novo podobo pokrajine in prekmurskega človeka.

Na predlog prekmurskega poslanca, Jožeta Horvata, je prav 17. avgust postal samostojni državni praznik priključitve Prekmurja matični domovini.

Letošnja proslava ob tem prazniku se bo dogajala pri Gradu, in sicer v soboto, 16. avgusta 2008, ob 20.30. uri v grajskem parku pred gradom Grad (proslavo bo prenašala RTV Slovenija), slavnostni govornik bo predsednik vlade, g. Janez Janša. Vabljeni!

Klementina Lesic

Vir: Matija Slavič: Naše Prekmurje, Murska Sobota, 1999

PERESA SO ŠKRIPALA PO PAPIRJU

Učenci predmetne stopnje so bili letos zelo aktivni tudi na literarnem področju. Najprej smo se ukvarjali z dramtizacijami, na pomoč smo priskočili članom dramskega krožka, ki so besedila, obravnavana pri pouku književnosti, hoteli prikazati na odru. Nastal je obsežen, 70 strani dolg projekt. Poleg tega so literati predmetne stopnje sodelovali na različnih natečajih.

Ker mineva sto let od rojstva prekmurskega pisatelja Miška Kranjca, smo pisali sestavke, vezane na podoživljanje njegovih črtic, novel in romanov. Spoznavali smo usodo njegovih junakov,

nepremagljivo revščino močvirske pokrajine ter vrednotili Kranjčev jezik in slog.

Učenka 9. razreda Melisa Mekiš je za svoje razmišljanje dobila priznanje in knjižno nagrado.

Leto 2008 je tudi leto medkulturnega dialoga. Da pa bi znali ceniti kulture drugih narodov, se moramo najprej zavedati svoje, zato se letos s posebno pozornostjo posvečamo avtorju prve slovenske tiskane knjige, Primožu Trubarju. Prispevke na temo Slovenska beseda nekoč in danes smo poslali na nagradni razpis OŠ Puconci. Če vas zanima, si enega lahko preberete:

LUBI SLOVENC!

*Znate še kaj za svoj jezik skrbeti ali moral jaz zaman sem trpeti?
Z vero sem vam hotel bogastva dati,
da ne mogel bi vas vsak teptati.*

*Dolenjščino sem svojo znal,
z ljubljanskim mestnim govorom
sem jo dopolnjeval.*

*Ko tujina mi svoj prostor
je pod soncem dala,
skrbelo me je, da slovenščina bi
nazadovala.*

*Le kako bi se med malim
ljudstvom obdržala?*

*Protestanti smo zahtevali,
da božjo besedo lahko
v jeziku svojem bi poslušali.*

*V tujini pa spoznal sem to,
da tudi Slovenci knjige potrebujemo.
A groza takrat me je obšla,
saj slovnica Slovincem vsem je tujka
bila.*

*Slovenci pisati in brati niso znali,
tuji vladarji črk jim niso dali.*

*Kako torej lepe slovenske glasove
zapisati,
so v Urachu me vprašali.
Težave ogromne sem spoznal,
da lahko Abecednik sem vam dal.*

*Za mano veliko ustvarjalcev
se za vaš jezik je trudilo,
da v Evropi bi vam lažje bilo.
Če danes na prižnici lahko bi stal,
marsikaterega Slovenca bi se
sramoval.*

*Ko kaj predavate in javno govorite,
s tujkami svoj lepi jezik »krasite«.
Poslušalcem včasih se zazdi,
da govornik še sam ne ve,
kaj povedati želi.*

*Če lahko sprehodil bi se po Sloveniji,
mislil bi, da angleška kolonija tu živi.
Napise na objektih take imate,
da tujcem jezika svojega le malo date.*

*Srce moje pa krvaveče bi bilo,
če mladini naši bi prisluhnilo.*

*Ta s slengom svoj jezik kvari,
javno le redko v knjižnem jeziku se
oglasi,
za kulturo slovensko mar ji ni,
zato bodočnosti svoje naj se ne veseli.*

*Od groze pa moja usta oneme,
ko »mesiči« na računalnikih se vrte.*

*Zato Slovenci moji, prosim vas,
storite kaj za jezik svoj,
nacionalni ponos si z njim krepite,
domovino svojo v bodoče ohranite.*

*Saj človek svoj jezik mora spoštovati,
da domovina dobra mu bo mati.*

V imenu Primoža Trubarja
Davorin Fujs,
devetošolec OŠ Grad

Ker pa je Prekmurje še vedno kmetijsko območje, smo sestavili pesmi, slogane in križanko na temo Buče. Prispevki naših sedmošolcev bodo konec avgusta razstavljeni na Kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni.

Marija Štesl
mentorica literarne dejavnosti

NAUČILI SMO SE PLAVATI

Učenci 5.A razreda so se od 15. do 21. junija 2008 udeležili letne šole v naravi v Savudriji. Program je potekal po pripravljem načrtu in bil uspešno izveden. Pri pouku plavanja je bil poudarek na učenju tehnike prsnega in kravl sloga, na igratih v vodi in na skokih v vodo. Učenje plavanja je potekalo dopoldan in popoldan po dve uri in pol. Učence smo prvi dan ocenili in jih razvrstili v tri skupine, med plavalce, neplavalce in tiste, ki so že imeli nekaj znanja.

Na morje smo odšli, plavat se učiti!

Plavalci so predvsem izpopolnjevali tehniko prsnega sloga ter se na novo učili tehnike kravl. Trenirali so tudi na vzdržljivostnem plavanju. Vsi neplavalci so potopili glavo v vodo, tako da strahu pred vodo ni bilo. Nekateri so že znali drseti, drugi spet ne. Ob koncu šole v naravi so tehniko drsenja osvojili vsi, razen enega učenca, ki pa poguma za drsenje ni zbral. Naredil je »mrtvaka« in potopil glavo v vodo. Ena učenka je tik pred koncem zbrala pogum in osvojila bronastega konjička. Vsi ostali neplavalci so osvojili bronastega delfina. Tretja skupina učencev, ki so že imeli nekaj znanj iz plavanja, pa so odpravljali napake pri prsni tehniki, spoznavali tehniko kravla ter trenirali na vzdržljivostnem plavanju. Poleg plavanja smo imeli še razne športne igre ter nekaj ur pouka.

Na zaključnem preverjanju znanja plavanja so učenci osvojili naslednje nazive: 1 bronasti konjiček, 17 bronastih delfinčkov in 1 srebrni delfinček. Samo eden učenec ni osvojil nobenega priznanja. Pogoji za učenje so bili dobri. Prva dva dni je padlo nekaj kapljic dežja, naprej pa je sijalo sonce. Temperatura vode je bila med 23. in 24. stopinjami celzija.

učiteljici Anita Horvat in Mateja Hladen

EKO ŠOLA KOT NAČIN ŽIVLJENJA

Zaradi vključitve OŠ Grad v nacionalni projekt Eko šola kot način življenja so se med letom na šoli dogajale številne aktivnosti. Sodelovali smo v različnih projektih in zbiralnih akcijah. Vodilni projekt med šolskim letom je bila Pitna voda v občini. Pri tem projektu so sodelovali vsi učenci, delavci šole in vrtca, občani, župan občine in drugi.

Za ta projekt smo se odločili zato, ker živimo v okolju, za katerega je značilno, da med letom pade najmanjša

Po napornem delu se prilježe počitek (foto: Karel Šalamon)

količina padavin v Sloveniji, le okrog 800 mm. Številnim občanom med letom pitne vode primanjkuje. Naš namen je bil boljše spoznati podtalnico, ki je na našem območju edini vir pitne vode. Kot plod našega dela je nastal bilten.

Med letom smo izvajali tudi različne zbiralne akcije, pri katerih so nam pomagali občani. Zbrali smo 4740 kg starega papirja, 69 kg baterij, 896 kg plastenk in tudi precej tonerjev, kartuš, trakov in mobitelov. Z vsemi zbiralnimi akcijami bomo nadaljevali v naslednjem šolskem letu.

Med letom je nastalo tudi besedilo za eko himno in eko znak šole. 6. junija smo slavnostno podpisali eko listino, ki je zadnji korak do osvojitve eko zastave.

Letos smo torej zaorali prvo brazdo preko sedmih korakov, naslednje šolsko leto bomo nadaljevali. Upamo in želimo, da bomo nagrajeni za delo z eko zastavo. Pomembnejša od nagrade je vsekakor misel, da smo z našim delom prispevali vsaj delček k varovanju naše Zemlje. Če nekaj resnično hočemo, je vse mogoče. Cilje lahko dosežemo s skupnim prizadevanjem vseh nas. Da to res drži, smo z našim skupnim delom tudi dokazali.

Amalija Sukič
koordinatorka EKO šole

NAŠ PRVI EKO DAN

22. aprila smo imeli naš prvi eko dan. Dve šolski uri so učenci in tudi nekateri starši sodelovali v različnih delavnica. Vodilna nit je bila voda. Izdelovali so izdelke iz odpadnega papirja, plakate na temo Voda, Dan Zemlje, izdelovali eko koše in mlinsko kolo. Učenci 8. in 9. razreda pa so menjaje sodelovali v delavnica na temo Pitna voda in priprava zdravega zajtrka. Pri izvedbi teh dveh delavnic je sodeloval Zavod za zdravstveno varstvo iz Murske Sobote.

Tretjo uro smo imeli kulturni program, v katerem so sodelovali tudi naši nekdanji učenci. Med kulturnim programom smo predstavili celoletno

delo v projektu Eko šola kot način življenja. Programu so prisostvovali poleg otrok iz vrtca, učencev in delavcev šole, tudi starši, župan Občine Grad in predstavniki Javnega zavoda Krajski park Goričko. Po končanem programu smo nadaljevali v naravi, kjer je JZ KP Goričko obnovil Kačovo mlako.

Učenci OŠ Grad pred obnovljeno Kačovo mlako (foto: K. Š.)

Mlako so dali v varstvo učencem in delavcem OŠ Grad. Vzrokov za obuditev mlake je več. Najpomembnejša pa sta vsekakor obuditev življenja v mlaki, tudi kačjih pastirjev in zavarovanje ene od vrtn občinskega vodovoda pred one-snaženjem.

Dan smo zaključili v grajskem poslopju, in sicer v viteški dvorani, kjer so odprli razstavo fotografij iz narave tri deželnega parka Goričko-Raab-Őrség.

Amalija Sukič, koordinator EKO šole

EKO HIMNA

*V prelepi gorički vasici naša eko
šola stoji,
pred šolo pogumno drevesa stoje,
grmi pa čepe.
Pred šolo, pred šolo radi
se zbiramo
in smeti pobiramo,
da narava čista bo
za vsakega človeka.*

Patricija Celec, 7. razred

LEPOTA NARAVE

*Osnovna šola Grad,
vsak ima jo rad.
Močno se borimo,
da eko zastavo dobimo.
Bili bi veseli,
pri glasbi bi eko himno peli.*

*Zunaj stojimo,
v naravo strmimo.
Slišimo ptičke,
ki sedajo na grmičke.*

*Pojejo lepo,
pri srcu nam je toplo.
Ko slišimo glasek tih,
zastane nam dih.*

*Pogledamo nazaj,
zdi se nam,
da vidimo v raj.
Sinje nebo odseva močno,
izgleda lepo.*

Špela Klement
in Anja Kisilak,
učenki 7. razreda

FOLKLORNA TRADICIJA NA OŠ GRAD SE NADALJUJE

Skrb za podmladek folklornih skupin ima na naši šoli že dolgo tradicijo. Učenci pričnejo z obiskovanjem krožka že v drugem razredu, ko

naredijo prve korake pod vodstvom mentorice Urške Golob Virag. Za to starost otrok pa je samo učenje plesov prezahtevno, zato pričnejo s spoznavanjem pozabljenih otroških igrice, ki so večini zdajšnjih generacij nepoznane. Ob njih spoznavamo ljudske izštevanke, zbadljivke in običaje. Srečamo se z običaji, ki so povezani s praznovanji. Tako smo postavili na oder igre na paši in z njo povezane otroške igrice, ohranjamo praznovanja ob godovih, skratka spoznavamo običaje našega kraja.

V lanskem šolskem letu smo tako spoznavali, kako so se otroci včasih zamotili na paši s kurjenjem ognja in tako pozabili na svoje ovce in krave. Ker pa se otroci nikoli niso igrali v pravih narodnih nošah, smo morali za nastope poiskati novo rešitev. Tako smo doslej nastopali v navadnih oblačilih, po posvetu s strokovnjaki in obisku seminarja pa smo se odločili za izdelavo preprostih »pastirskih oblačil«. S starejšo folklorno skupino smo se učili predvsem ravenskih ljudskih

IZ ŠOLE IN VRTCA

plesov ter spoznavali dela nekoč (česanje perja, lupljenje koruze in semena). S folkloristi veliko nastopamo na šolskih prireditvah, udeležujemo pa se tudi prireditve ob občinskih praznikih.

mentorica Urška Golob Virag

Tako se sučejo naši folkloristi (foto: K. Šalamon)

VESELA ŠOLA

Vesela šola je osnovnošolsko tekmovanje, ki ga vsako šolsko leto prireja Založba Mladinska knjiga. Tekmovanje poteka v treh stopnjah: šolsko tekmovanje za bronasto priznanje, tekmovanje II. stopnje za srebrno priznanje in državno tekmovanje za zlato priznanje. Gradivo v prilogi revije PIL daje možnost za širjenje znanj na raznih področjih in marsikomu popestri pouk. Mlajši otroci (vrtec in prva triada) v okviru Mladinske knjige sodelujejo na tekmovanju CICI VESELE ŠOLE, ostali učenci pa VESELE ŠOLE. Vsi člani mlajše skupine tako ob koncu šolskega leta prejmejo pohvalo za sodelovanje, štiri tekmovalke VESELE ŠOLE pa so letos prejele bronasta priznanja.

Urška Golob Virag
mentorica Vesele šole

ŠOLA V NARAVI MALO DRUGAČE

Učenci 3. razreda in dve učiteljici, smo od 12. do 16. maja preživeli v šoli v naravi, in sicer v domu Medved na Medvedjem Brdu. Dom je eden v verigi domov v sklopu Centra za šolske in občinske dejavnosti (CŠOD).

Medvedje Brdo leži med Vrhniko in Logatcem na nadmorski višini 782 m. Naselje je razmetano po razglednih slemenih in grapah. V neposredni bližini doma, na bližnjem griču, je razgledna točka z zemljevidom, ki prikazuje kraje in vrhove gora, ki jih lahko opazujemo od tod. Tako je z vrha ob lepem vremenu prekrasen pogled na Triglav, Snežnik, Javornik in verigo Kamniško-Savinjskih Alp.

Dom stoji malce pod vrhom, kjer smo si na eni strani lahko ogledali italijanske kasarne, ostanek iz 2. sv. vojne, na drugi strani pa bunker, ki je zapuščina bivše jugoslovanske vojske. Dom je preurejen iz nekdanje šole, v zadnjih letih je dobil moderen prizidek in tudi stari del je v celoti preurejen. Bivalni del je zelo lepo urejen, vsaka soba ima svojo kopalnico in iz nekaterih sob je čudovit razgled na okolico.

Program dela je bil za učence zelo pester in zanimiv. Spoznali so okolico doma, spoznavali raznolik

Tudi pouk v naravi je lahko zanimiv

rastlinski in živalski svet Notranjske, se seznanili z lokostrelstvom, orientacijo, plezanjem, osnovami preživetja v naravi, skrbjo za gozdove, pridobivali so si osnove vremenoslovja in spoznali živali doma Medved. Večeri pa so bili namenjeni družabnim dejavnostim, igram z žogo, večernemu sprehodu, zadnji večer pa smo zaključili s plesom.

Za nekatere učence je bilo to prvo bivanje izven doma in domačega kraja, za vse pa zelo dobra šola samostojnosti. Konec tedna smo se kar težko poslovili od prijaznega osebja v domu, od vseh, ki so skrbeli za naše dobro počutje. Prav vsi pa smo prispevali svoj kamenček v mozaik spominov, ki bodo ostali v naših srcih še dolgo, nekateri za vedno.

Metka Recek
razredničarka 3. razreda

PROMETNIKI OŠ GRAD ZNOVA POŽELI USPEHE

Vodenje prometnega krožka je v šolskem letu 2008/09 volontersko prevzel ravnatelj, g. Viktor Navotnik. Prometni krožek ima na OŠ Grad bogato tradicijo. Tekmovalci z OŠ Grad so v preteklosti s svojimi uspehi ponesli ime šole širom po Sloveniji. Tudi letos se je tradicija nadaljevala. Učenci so z veseljem obiskovali krožek ter se pripravljali za tekmovanje v Murski Soboti. Tekmovanje je bilo 23. maja 2008 pri III. OŠ v Murski Soboti. Na tekmovanju sta sodelovali dve ekipi, in sicer kolesarji in mopedisti. Med kolesarji je med 54 tekmovalci Matej Ficko iz 8. razreda zasedel 1. mesto in se uvrstil na državno tekmovanje, tudi ostali kolesarji so zasedli vidne uvrstitve. Med mopedisti pa so bili naši tekmovalci brez konkurence in tako osvojili vsa prva tri mesta. Zmagal je Rudi Ficko pred Dejanom Čontalo in Gregorjem Krpičem. Rudi Ficko in Dejan Čontala sta se uvrstila na državno tekmovanje.

Najboljši na tekmovanju v Murski Soboti: Matej Ficko, Rudi Ficko in Dejan Čontala.

Ekipo štirih tekmovalcev iz Upravne enote Murska Sobota so tako na državnem tekmovanju v Novem mestu sestavljali kar trije tekmovalci z OŠ Grad. Na državnem tekmovanju v Novem mestu, ki je potekalo 31. maja 2008 so bili naši tekmovalci zopet uspešni. Matej Ficko je med kolesarji zasedel 35. mesto. Med mopedisti, kjer so skupaj tekmovali osnovnošolci in srednješolci, je Rudi Ficko osvojil 2. mesto v državi, Dejan Čontala pa 4. ter za bronasto medaljo zaostal le za tri točke. Kljub temu, da smo podeželska šola z majhnim številom učencev, pa se z rezultati lahko primerjamo z veliko večjimi šolami.

ravnatelj Viktor Navotnik

Rudi Ficko na državnem prvenstvu.

TEHNIŠKE DEJAVNOSTI NA OŠ GRAD V POLNEM ZAMAHU

Na OŠ Grad se vse bolj zavedamo pomena tehniškega znanja v življenju. Tako učenci ob rednem pouku tehnike in tehnologije obiskujejo tudi izbirni predmet Obdelava gradiv, kjer je veliko praktičnega dela s stroji. Za popularizacijo tehnike smo obiskali hišni sejem podjetja ŽKG, kjer so učenci spoznali nove trende v njihovem prodajnem programu in se seznanili s pomenom varnega dela s stroji.

Modelarji pa so med letom spoznavali osnove aerodinamike in izdelali prosto leteče modele na raketni pogon.

Modelarji (foto: K. Š.)

IZ ŠOLE IN VRTCA

Da nas je mladih lončarjev 13, vemo, koliko izdelkov smo naredili letos, pa bi težko prešteli. Tudi med učenci nižjih razredov je zanimanje za lončarjenje veliko. Tako so se učenci 2. razreda spoprijeli z glino v okviru tehniškega dne.

Mladi lončarji (foto: K. Š.)

Velika spodbuda mladim lončarjem je nova lončarska peč, ki sta jo zgradila lončar Zelko Štefan iz Lemerja in izdelovalec ilovnatih ometov Anton Donoša s Pertoče. V peči smo prvič žgali ob dnevu odprtih vrat, ko smo v sodelovanju z Dvojezično OŠ Števanovci iz Porabja pripravili tudi stojnico lončarskih izdelkov. Naše delo si je zanimanjem ogledal poslanec državnega zbora, g. Jožef Horvat.

Dva mlada lončarja, Branka Bijelić in Sašo Ribaš, sta se udeležila mednarodnega sejma lončarstva v mestu Pezinok na Slovaškem.

Branka in Sašo na Slovaškem (foto: K. Š.)

Mladi lončarji Rudi Ficko, Dejan Čontala, Nikola Gyergyek in Sašo Ribaš so se udeležili mednarodnega lončarskega tabora v Števanovcih. Bilo je poučno in zabavno. Učenca Dejan Čontala in Rudi Ficko sta lončarila

4 leta. Našo šolo sta večkrat zastopala tudi na mednarodni ravni. Letos končujeta osnovno šolo, oba samostojno lončarita in obljubljata, da bodo pod njunimi rokami še nastajali »piskri, pütte, sklejce...«

mentor
Karel Šalamon

Rudi in Dejan (foto: K. Š.)

PLAVALNI TEČAJ OTROK IZ VRTCA

Ob koncu šolskega leta smo v dneh od 23. do 27. junija 2008 organizirali 20-urni plavalni tečaj za predšolske otroke v okviru projekta Zlati sonček, katerega smo izvedli v kopališču Moravske Toplice. Tečaja se je udeležilo 10 otrok, pomočnica vzgojiteljice in športna pedagoginja. Tečaj je vseboval 6 oblik prilagajanja na vodo, in sicer prilagajanje na odpor vode, potapljanje glave, gledanje pod vodo, izdihovanje v vodi, prilagajanje na drsenje ter drsenje na vodi. Vse oblike prilagajanja na vodo so potekala preko igre v vodi, saj so otroci na tak način veliko bolj motivirani. Pri prilagajanju na drsenje so otroci uporabljali didaktične pripomočke, ki so jim pomagali do željnega cilja - drsenja na vodi.

Kar 4 otroci so osvojili bronastega konjička, saj so prišli do 6. oblike prilagajanja na vodo oz. drsenja na vodi. 5 otrok je osvojilo oz. prišlo do 5. oblike prilagajanja na drsenje, ena deklica je osvojila le prilagajanje na odpor vode. Tečaj lahko označimo kot zelo uspešen, saj so otroci bili zelo zadovoljni, aktivni ter ves čas željni novega znanja.

Klaudija Goldinskij
pomočnica vzgojiteljice

Udeleženci
plavalnega
tečaja

MATERINSKI DAN V KRUPLIVNIKU

Nek enajstletni deček je zapisal naslednje besede o materi: »Moja mama je kot vreme in jaz sem samo seme. Brez sonca ali dežja ne bi mogel zrasti v zdravo, prelepo cvetico. Njena toplina in ljubezen me spodbujata, da rastem. Vedno bolj.«

Tudi letos smo se 15. marca žene in dekleta v Kruplivniku zbrala, da proslavimo svoj praznik.

Klementina Lesic

V kratkem programu so sodelovali tudi starejši.
(foto: Štefka Bohar)

DAN ŽENA IN MATER V VIDONCIH

Že nekaj časa je minilo od začetka pomladi, ko smo v Vidoncih praznovali dan žena oz. materinski dan. Še vedno se z veseljem spominjamo tega praznovanja.

Kot že nekaj let zapored, tako so nas tudi letos presenetili sovaščani in pripravili prijetno zabavo. Praznični večer so polepšali najmlajši s kulturnim programom – recitacijami, petjem in skeči, seveda pa ni manjkalo tudi glasbenih vložkov s harmoniko. Sovaščani so čez dan pridno kuhali in nas po kulturnem programu postregli s slastno večerjo. Po večerji pa smo se ob zvokih domače glasbe zavrteli na plesišču. Vrhunec večera pa je bil nastop vaškega ansambla PANTOVEC na domača glasbila.

V očesih nas žena so se zaiskrile tudi solze sreče ob nastopu naših najmlajših in seveda tudi ob nastopu vaškega ansambla. Ženske smo se ta večer res imele lepo in že se veselimo naslednjega praznovanja. Dragi sovaščani, hvala za lepo praznovanje.

Melita Ficko Sapač

Nastopajoči (foto: Slavko Sukič)

DRUŽABNI VEČER OB MATERINSKEM DNEVU

Člani DŠKT »Lukaj« Motovilci tudi letos nismo pozabili na materinski dan oz. dan žena. V zahvalo predstavnicam nežnejšega spola za celoleten trud in delo, ki ga opravljajo, smo pripravili v prostorih gasilskega doma družabni večer in

Otroci so poskrbeli za kulturni program (foto: Tatjana Grah)

jim na ta način vsaj malo poskušali odgnati tegobe in opravila vsakdanjika. Za kulturni program so pod budnim očesom mentorice poskrbeli fantje in punčke iz vasi z deklamacijami in odigranimi igrami, nakar je sledila pogostitev za obiskovalce. Po večerji je sledila zabava ob živi glasbi. Ob doživetem je bila večina enotnega mnenja, da nam primanjkuje druženje in da se ob naslednji priložnosti spet snidemo.

Branko Grah ml.

POZDRAV POMLADI

Z namenom obogatiti dogajanje v naši občini se je društvo Skouriš v sodelovanju z Občino Grad odločilo pripraviti prireditev, na kateri bi se lahko predstavili ustvarjalci iz domačega kraja. Tako se je v spomladanskem mesecu na cvetno nedeljo, 16. marca 2008, zvrstila prireditev Pozdrav pomladi.

Program se je začel z zaigranima pesmima na frulico Ajde Omahen. Za smeh je poskrbelo kar nekaj skečev: DŽD Kruplivnik se je predstavilo z dvema (Števek in Trejza - mlajši ter Števek in Trejza - starejši), Motovilci s skečem Hišna opravila, skeč pa je pripravila tudi vas Radovci. Pomladi v pozdrav so zapeli KD F. Prešeren, mama Bernarda in hči Evelina Mešič; Grajski veseljaki so zapeli in zaigrali na domače inštrumente, harmonikarja Mitjo pa je s petjem spremljal brat Metod Kuhar. Da je harmonika priljubljen inštrument pri mladi generaciji, so dokazali obetavni harmonikarji Patricija in Patrik Bokan iz Otovec ter Aleks Sukič iz Kovačevcevec.

Gledališki klub OŠ Grad se je predstavil z dramatisirano Kozlovsko sodbo v Višnji Gori, Dolnji Slaveči s plesno-glasbenima točkama Moj očka ima konjička dva in So mam'ca mi d'jali, Kruplivnik pa je sodeloval še z dvema deklamacijama. Program je povezovala prof. Marjanca Ferko Omahen.

Pomlad so pozdravili nastopajoči s polno dvorano poslušalcev, kar pomeni dolžnost, da ji tudi naslednje leto zaželimo dobrodoščilo.

Klementina Lesic

Mladi z Dolnjih Slavečev so zaplesali (foto: Ludvik Frumen)

VELIKONOČNI BAZAR

Prvi rezultat naših srečanj pri mladinskem verouku se je pokazal na cvetno nedeljo, ko smo mladi iz župnije Grad pripravili velikonočni bazar in majhno razstavo na tematiko velike noči. Čeprav nam je veter malce ponagajal, smo vseeno dosegli svoj namen: »Popestrili družabno dogajanje v domačem kraju in ljudem

pokazali spretnost ustvarjalnih rok«. Pri tem so nam pomagale tudi naše mame in babice, za kar se jim še posebej lepo zahvaljujemo in upamo, da bomo tudi naslednje leto tako spretni in inovativni.

Nino Gumilar

KOMEDIJA TONETA PARTLJIČA »ČAJ ZA DVE«

Minule velikonočne praznike so nam popestrili in praznično obarvali člani Ljubiteljske gledališke skupine Doma starejših Rakičan, ki so nam prikazali komično, a hkrati precej resnično zgodbo o problemih današnjih starostnikov. Zgodba je pripovedovala o igralki Jasmini, ki je le s spomini iz svojega slavnega obdobja živela v eni izmed enoposteljnih sob v domu starejših. A problem je nastal takrat, ko se je v njeno sobo nastanila nova sostanovalka – kmečka žena s podeželja. Uglajenost in zadržanost igralka na eni strani in sproščenost ter domačnost kmetice na drugi strani so ustvarjale številne konflikte, ki pa so na koncu pripeljale do medsebojnega prijateljstva ob čaju za dve.

Obiskovalci smo bili hkrati deležni tudi pozdravov naših varovancev - občanov v Domu starejših Rakičan, ki so nam poslali prav lepe pozdrave na Grad.

Nino Gumilar

Sostanovalki v domu starejših (foto: Lidija Krpič)

MAMICA JE KAKOR

Tudi letošnji marec ni mogel miniti brez pozornosti na naše mame, žene in dekleta, ki so v tem času praznovala svoj praznik. Zato je prav, da znajo izkoristiti takšne priložnosti in se vsaj za en večer odklopiti od vsakodnevnih opravil, skrbi in dela ter nameniti ta čas

Skeč mladincev je vse pošteno nasmejaj

samo sebi - čeprav mnoge še vedno ne zberejo takšne korajže in so še naprej vdane predsodkom. Tudi letos so bile organizatorke tega slavja članice

KD France Prešeren od Grada, ki jim gre zahvala za tako bogato pripravljene kulturni program in obenem spodbuda za vnaprejšnje delo, saj so skorajda edine v vasi, ki skrbijo za kulturno zavest Gračarov in širše občine.

Slavnostni govornik je bil tokrat župnik, g. Goran Kuhar, v samem pestrem programu pa so nastopili še: domačinki Bernarda in Evelina Mešič s svojima nežnima glasovoma, člani Mladinske veroučne skupine z dvema zabavnima skečema, brat in sestra: Patricija in Patrik Bokan iz Otovec s spretnim igranjem na harmoniko ter seveda domače pevke.

Po obilici lepo izrečenih besed in čestitk je vsaka obiskovalka prejela nežen nageljnjev cvet, nato pa je sledilo še prijetno druženje ob hrani in pijači v gostilni Klement.

Nino Gumilar

OČIŠČEVALNA AKCIJA

Vsako leto 22. aprila praznujemo svetovni dan Zemlje. To je dan, ko osveščamo ljudi o problemih in razmerah, ki ogrožajo našo modro lepoto. Preko 6,6 milijard ljudi nas vsak dan izkorišča njene naravne vire ter jo onesnažuje. Ob dnevu Zemlje zato številne okoljske organizacije, društva in posamezniki pripravljajo dogodke in prireditve, s katerimi želijo opozoriti na ranljivost in enkratnost našega planeta. Največkrat potekajo akcije urejanja in čiščenja okolja.

Tudi Občina Grad že nekaj let ob dnevu Zemlje

Skupina v Radovcih (foto: Danijela Krpič)

organizira očiščevalno akcijo, s katero želi ljudi opomniti na pomembnost čistega okolja, v katerem živimo. Letos je očiščevalna akcija potekala v soboto,

19. aprila. V akciji vsako leto sodelujejo društva in posamezni, osveščeni vaščani. Očiščevalne akcije se je letos udeležilo okrog 120 ljudi, ki so po vaseh čistili obcestne jarke, potoke, poti in skupne javne površine. Po koncu akcije so se vsi zbrali na nogometnem igrišču pri Gradu, kjer jih je čakal okusen bograč, ki so ga pripravili člani lovske družine Radovci. Občina Grad pa je vse udeležence očiščevalne akcije nagradila s kapami.

Udeleženci akcije so se okrepčali z bogračem (foto: D. K.)

Ljudje lahko s svojo inteligenco, ustrezno vzgojo in izobrazbo delujemo skladnejše z naravo. Le radi jo moramo imeti in se zavedati, da brez nje ni življenja. Svetovni dan Zemlje naj bo vsak dan!

Danijela Krpič

VAŠKI GODEC

V mesecu aprilu je v Radovcih bilo organizirano in izvedeno že kar 20. tradicionalno srečanje harmonikarjev z mednarodno udeležbo. Na prireditvi

Skupinska slika udeležencev (foto: Srečko Vogrinčič)

so namreč poleg posameznikov, ki so dokazali svoje znanje v igranju na harmoniko iz daljne in bližnje okolice, nastopili tudi naši prijatelji iz sosednje Avstrije, ki so še enkrat več dokazali, da znajo biti res pravi veseljaki. Prireditve so popestrili tudi nam že dobro znani Grajski veseljaki. Tudi tokrat je nastopilo kar nekaj mladih harmonikarjev, ki znajo poskrbeti za to, da ta zvrst glasbe ne tone v pozabo, ampak je praktično spremljevalka na vseh prireditvah. Srečanje ni imelo tekmovalnega značaja. Vsi nastopajoči so se zavedali, da ni čar vsega zgolj zmaga, ampak, da se dober glas harmonike lahko ponese daleč naokoli tudi drugače.

Suzana Farič

OTVORITEV »KAČOVE KOLESARSKE POTI«

Člani Društva za razvoj in promocijo turizma občine Grad »SKOURIŠ« so v nedeljo, 27. aprila, s ponosom organizirali otvoritev dolgo načrtovane »Kačove kolesarske poti po občini Grad« ter obenem tudi rekreacijsko-kolesarski maraton. V to prireditev je bilo vložene veliko truda, časa in dobre volje. Dali so natisniti tudi zloženke, kjer je omenjena pot lepo prikazana, opisana in opremljena z informacijami, ter majice z logotipom Kačove kolesarske poti (na voljo v informacijski pisarni v Radovcih).

Kolesarska pot poteka po vsej občini Grad, skozi vasi Radovci, Vidonci, Kovačevci, Dolnji Slaveči, Motovilci, Kruplivnik in Grad. Dolga je 36 km (krajša pot 17 km), vmes pa je možnih več postojank za okrepčilo. Ob poti je več znamenitosti in turističnih točk v občini, kot so največji grad na Slovenskem, grad Grad na Goričkem, grobnica - Kripta, cerkev Marije Vnebovzete in »Marofska« kapela pri Gradu, »Putarov« mlin in rojstna hiša Mikloša Küzmiča na Dolnjih Slavečih, Beli križ - kužno znamenje ob cesti Grad - Kruplivnik in še mnoge druge zanimivosti.

Kot sem že omenila, je poskrbljeno tudi za okrepčilo, ogleda in nakup goriških dobrot in izdelkov. Le-te ponuja naslednjih 12 ponudnikov: Izletniško-turistična kmetija Forjanič na Dolnjih Slavečih (po novem Okrepčevalnica Renata), Gostilna Rajsar (možen nakup in ogled izdelave pisank), Vinotoč »Pod figo« v Vidoncih (možnost prenočitve), Izletniška kmetija Grah v Otovcih, Okrepčevalnica »Pri veselem Goričancu« v Radovcih, Štefan Gjergjek s sadjarsko kmetijo v Kovačevcih (sokovi, likerji, suho sadje), čebelarja Alojz Sukič in Ludvik Kočar od Grada (možen nakup

odličnega medu), Ludvik Frumen s pridelavo zelenjave na Dolnjih Slavečih (sveža zelenjava, ozimnica), Potočnik Sidonija z ročnimi deli na Dolnjih Slavečih (kvačkanje, pletenje, možnost nakupa njenih izdelkov), Drago Flisar iz Vidoncev ponuja zelo uspešno ter cenjeno tesarstvo in slamokrovstvo, Apartma »Džaboka & Gruška« v Kruplivniku pa ponuja prenočitev v domačih in zelo lepo urejenih apartmajih.

avanturistov, željnih videti in doživeti nekaj novega, še več. Obljubljajo, da bodo to prireditev vsako leto ponovili in že sedaj vabijo, da pridete tudi vsi tisti, ki se letos niste mogli udeležiti. Dodatne informacije dobite v Informativni turistični pisarni v Radovcih, od pon. do petka med 8. in 14. uro, oz. na tel. številki 02/553 18 44 ali e-pošti skouris@siol.net. Torej veselo na pot in nas obiščite!

Martina Fujs

Predstavitve Kačove kolesarske poti (foto: Ludvik Frumen)

Otvoritve kolesarske poti se je na prelepo sončno nedeljo udeležilo okrog 30 kolesarjev različnih starosti. Ob 10. uri so se zbrali pred Turistično pisarno v Radovcih, kjer jih je pozdravil predsednik društva, g. Stanislav Kerec, nato pa je vsem skupaj nekaj vzpodbudnih besed namenil še župan občine Grad, g. Daniel Kalamar. Po skupnem fotografiranju so se kolesarji odpravili na

POSTAVITEV MLAJA IN KRES NA DOLNJIH SLAVEČIH

Dnevi z dneva v dan tečejo hitreje. Tako hiti tudi leto. Vedno znova vse teče hitreje in skoraj neopazno. Ob tem ritmu življenja smo dočakali tudi 30. april - predvečer 1. maja, praznika dela. Kot vsako leto, so se tudi letos »slavečki moški« podali v gozd, kjer so posekali »majpan«. Običaja nikakor nismo zapustili. Ponovno smo poskrbeli za mlaj, katerega so postavili pred gasilskim domom na Dolnjih Slavečih, kakor tudi

Zbrani kolesarji (foto: L. Frumen)

skrbno urejeno in s tablami označeno novo kolesarsko pot. Prevozili so jo brez težav in na koncu, čeprav malce utrujeni, obljubili, da bodo to avanturo še kdaj ponovili.

Seveda si člani društva srčno želijo, da bi bilo takih

Priprava in krasitev mlaja (foto: Mateja Knap)

pred gostilno Forjanič.

Že naslednji dan, 1. maja, na praznik dela, smo pripravili tudi kres. Žal nam vreme ni prizaneslo. Zaradi dežja smo kres preložili na 2. maj, ki je pri nas ravno tako še praznik. A vreme nam je ponovno ponagajalo. Ko smo kres končno prižgali, nas je po enournem srečanju dež ponovno razočaral. Morali smo pospraviti stvari, ki smo jih imeli pripravljene za pogostitev, ter se raziti z žalostnimi obrazi.

Mateja Knap

KRESOVANJE PRI GRADU

30. aprila se je pri Gradu ob nogometnem igrišču odvijalo že tradicionalno kresovanje, ki ga vsako leto organizirajo člani Društva

za kulturno-športni razvoj mladih »Gračka pomlad«. Kresovanje je bilo na žalost skromno obiskano, vendar tisti, ki so se ga udeležili, so se vseeno lahko zabavali ob dobri kapljici in zvokih harmonike, ter se kljub malo hladni noči greti ob kresnem ognju še pozno v noč.

Anja Železen

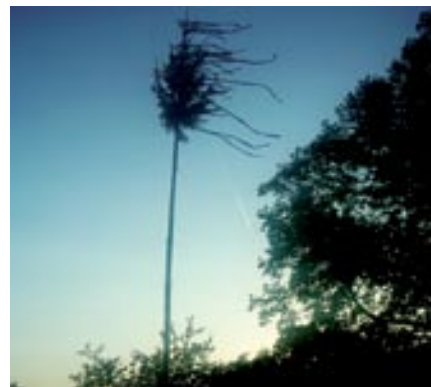
PRAZNOVANJE 1. MAJA V KRUPLIVNIKU

Z delom človek razvija svoje sposobnosti, svoje potenciale in navsezadnje se z delom preživlja. Vendar pa največja nagrada za trud ni tisto, kar z njim dobi, temveč tisto, kar z njim postane. Prav tako je pomembno, da najdemo v današnjem vse bolj materialističnem in potrošniškem svetu čas za skupno druženje.

Že tradicionalnega praznovanja praznika dela, postavljanja dveh mlajev in kurjenja kresa, se je tudi letos udeležilo lepo število

vaščanov. Ob polni mizi in dobremu razpoloženju je bilo sklepati, da ta tradicija vsaj še dolgo ne bo izumrla.

Klementina Lesic

Mlaj v Kruplivniku (foto: Štefka Bohar)

KRESOVANJE IN POSTAVITEV MLAJA V RADOVCIH

V Radovcih se je v času prvega maja zvrstilo dvoje kresovanj. Prvi kres je bil prižgan pri »Tišlarovon Jožeki«. Kljub temu, da se tega kresa ni udeležilo veliko vaščanov, pa so se vseeno tisti, ki so se ga, imeli lepo. Drugo kresovanje je organiziralo ŠD Radovci. Zaradi slabega vremena je bil kres prižgan 3. maja po odigrani prvenstveni

Dekleta so poskrbela za lep izgled mlaja (foto: S. Vogrinčič)

tekmi s KMN Breza. Vzdušje na kresovanju je bilo enkratno, kar zgovorno dokazujejo tudi fotografije. Tudi tokrat pa poleg dobre hrane in pijače ter odlične družbe ni manjkal glas harmonike. Tudi tokrat lahko potrdimo pregovor, da ni za nič nikoli prepozno.

V sklopu praznovanja 1. maja je pri gasilskem domu v organizaciji ŠD Radovci in PGD Radovci bil postavljen tudi mlaj, kateri vsako leto krasi bližnjo in daljno okolico doma. Tudi ob tem dogodku ni zmanjkalo organizacijske žilice in prijetnega vzdušja vaščanov.

Suzana Farič

III. BORISOV MEMORIAL

Športno društvo Vidonci smo 2. maja 2008 priredili tradicionalni turnir v malem nogometu, ki nosi ime Borisov Memorial. Udeležilo se ga je 6 ekip in sicer: Pionirji Vidonci, Otovci, Veterani O&V, PGD Vidonci, Kovačevci in Matjaševci. Turnir je lepo uspel. Vse ekipe so pokazale primerno znanje in borbenost. Zmagovalci turnirja pa so postali ekipa iz Matjaševcev. V večernih urah smo zakurili še majhen kres in ob pijači ter jedachi preživeli lep večer.

Mitja Sapač

BINKOŠTNI POHOD TREH DEŽEL

Leto je naokrog in spet je prišel čas, ko smo prirejali Binkoštni pohod treh dežel. Kot veste, se letošnje leto vsi prazniki vrtijo prej. Tako je bilo tudi z našim pohodom. Že 10. maja 2008 se je začela veriga pohodov treh dežel, ki se prirejajo ob binkoštnih dneh. Tako se je prvi pohod odvijal v sosednji Madžarski 10. maja dopoldne in že, še isti dan popoldne, drugi pohod v okviru binkoštnih pohodov, v Avstriji – Fürstenfeldu. In že je bila nedelja, binkoštna nedelja, ko smo pohod izvajali mi, a komaj od 12. ure naprej. Kajti v nedeljo,

Pohodniki so si ob malici odpočili (foto: Mateja Knap)

11. maja, se je dopoldne izvajal še en pohod, in sicer na Madžarskem. Zaključek vseh pohodov pa se je izvedel v ponedeljek, in sicer v avstrijskem Rax-Bergnu. Pohod, ki smo ga priredili mi, je letos potekal malo drugače kot prejšnja leta. Letos smo pohod izpeljali večinoma po hribih in dolinah domače vasi. Zagotovo pa se lahko pohvalimo z udeležbo, saj smo imeli kar čez 250 pohodnikov iz različnih držav.

Mateja Knap

POHOD PO MOTOVILCIH

Tradicionalno smo tudi letos v mesecu maju uspešno izvedli pohod po Motovilcih. Kot običajno, je tudi tokrat pohod potekal s skupinskim startom izpred gasilsko-vaškega doma Motovilci. Proga je bila dolga cca 8 km. Vmes je bila postaja, kjer so si pohodniki

lahko malce oddahnili in se okrepčali s prigrizki in osvežilnimi pijačami. Po prehojeni poti so imeli še možnost, da so nedeljsko popoldne popestrili v družbi ostalih pohodnikov, katerim je ta hobi pač pri srcu.

Tatjana Grah

Pohodniki (foto: Tatjana Grah)

ŽE TRETJIČ NA DRŽAVNEM GASILSKEM TEKMOVANJU

Prostovoljno gasilsko društvo Motovilci se je 28. julija 2007 z zmago na občinskem gasilskem tekmovanju v Kruplivniku uvrstilo na regijsko tekmovanje. Regijsko tekmovanje se je odvijalo v Križevcih, 9. septembra 2007. Na tem tekmovanju so z odlično opravljeno vajo dosegli tretje mesto in se tako uvrstili na državno tekmovanje. Državno tekmovanje je potekalo 18. maja 2008 v Ravnah na Koroškem. Tako so se člani

Na državnem tekmovanju (foto: Timi Gomboc)

tekmovalne ekipe in z njimi tudi ostali člani, članice, vaščani in vaščanke z avtobusom odpravili na Koroško. Vzpodbujat sta jih prišla tudi župan občine Grad, g. Daniel Kalamar, in svetnik občinskega sveta občine Grad, g. Viljem Grah.

Tekmovanja se je udeležilo okrog 3.600 gasilcev iz celotne Slovenije, ki so tekmovali v različnih kategorijah. Člani PGD Motovilci so se z nekoliko smole pri izvajanju vaje uvrstili na 24. mesto, kar še zmeraj ni slabo, saj je v kategoriji člani A tekmovalo 50 enot. Osvojili pa so tudi srebrno značko Matevža Haceta, kar tudi nekaj šteje. Glede na vložen trud so bila pričakovanja nekoliko višja, toda zadovoljiti smo se morali tudi s to uvrstitvijo. Konec koncev pa pregovor pravi, da je važno sodelovati in ne zmagati.

Timi Gomboc

POHOD PO KRUPLIVNIKU

Ljudje na vasi smo vsakodnevno v stiku z zemljo, z naravo. Pa opazimo valovanje žitnega polja, slišimo šelestenje vetra v goriških gozdovih, se veselimo jutranjega ptičjega petja? Največkrat žal ni časa za občudovanje vsega lepega, kar nas obdaja. Temu so zato namenjeni sprehodi in pohodi, ko je v ospredju sprostitev, rekreacija in druženje.

25. maja 2008 je bil organiziran tretji pohod po Kruplivniku. Prijavila so se vsa društva iz občine; približno deset kilometrsko pot je prehodilo več kot sto udeležencev. Pohodniki so se lahko okrepčali na vmesni postaji pri starem mlinu in na ciljni točki v gasilskem domu.

Klementina Lesic

23. TEK NA GRAD IN 6. POHOD PO GRADU Z OKOLICO

Športno društvo Grad in Združenje atletskih sodnikov Murska Sobota je v sodelovanju z Občino Grad in Krajinskim parkom Goričko pripravilo že 5. državno prvenstvo gorskih tekačev Slovenije gor/dol, obenem je bila to druga tekma za Pokal Slovenije v gorskih tekih, Pokal Pomurja v rekreativnih tekih POM-P 2008 in Osnovnošolsko tekmovanje v krosu OŠ Grad.

Člani na startu

Vse se je dogajalo v soboto, 31. maja 2008, kot že toliko let na nogometnem igrišču NK Grad. Naša Bernarda je spet zapela državno himno v živo, tako da smo lahko uživali ob dvigu Slovenske zastave. Vreme je bilo sončno in toplo, vendar nekoliko soparno, kar pa tekači nimajo radi. Kljub

vsemu se jih je spet zbralo zavidljivo število.

Spet sta bila razred zase brat in sestra Kosovelj, ki se vsako leto vračata k nam in pridno nabirate lovoričke državnih prvakov. Kako ne, saj je to poleg izbirne tekme za evropsko oz. svetovno prvenstvo vstopnica za reprezentanco in udeležbo na evropska in svetovna prvenstva v gorskih tekih, ki imajo največjo tradicijo v Evropi v Italiji, veliko tekem oz. prvenstev pa se izvede tudi na drugih celinah (Amerika, Avstralija, Azija...). Drugače pa so ti tekači v Sloveniji po moji oceni in oceni slovenskih trenerjev premalo cenjeni, v primerjavi z drugimi atleti, kajti le redko se zgodi, da so deležni objave v medijskih hišah, kaj šele, da bi pripravili kakšno reportažo.

Veseli nas, da je tudi v Pomurju nekaj perspektivnih atletov, ki so že letos dosegli solidne rezultate. Mogoče pa smo v »kurjem očesu« Slovenije nekoga navdušili prav za gorske teke. Kdo ve? Mogoče pa bi navdušili še koga, če bi na dokaj zahtevni progi bilo še več navijačev, ki bi tekače vzpodbujali? Škoda, kajti teči na progi, ki je obdana z navijači je verjetno veliko prijetneje in ti da »krila«. Mogoče pa drugo leto? Kdo ve? Kakorkoli, potrudili smo se, da je bilo vsem gostom od daleč in blizu prijetno, nekateri so nas tudi pohvalili, nekateri pa so v svoji skromnosti počakali na rezultate in se odpravili na svoje domove.

Zvesta tekača Mitja Kosovelj in Štefan Buzeti

Na progi si tekači tudi pomagajo

Vabimo vas, da drugo leto okusite slast navijanja, če že ne tekmovalnosti oz. rekreativnega pohoda, kajti nekoliko smo bili razočarani nad obiskom pohodnikov, vendar so čast 6. pohoda »rešili« naši upokojenci, ki so vsako leto naši redni gosti, za kar smo jim seveda nadvse hvaležni.

Če vas zanimajo rezultati tekov po posameznih kategorijah, vas vabimo, da si jih ogledate na spletni strani: <http://teknograd.netgrad.org>. Vsi tisti, ki pa želite vedeti kaj več o gorskih tekih, si pogledati fotografije z našega teka in drugih gorskih tekov, pa obiščite spletno stran <http://www.gorski-teki.info/>.

Andreja Celec

PIKNIK IN IZLET DRUŠTVA ŠRD DOLNJI SLAVEČI

Tudi člani ŠRD Dolnji Slaveči smo se vedno znova trudili, da bi nam v društvu vedno znova uspelo. Za uspeh so potrebni ljudje in dobra volja, za vse to pa je seveda zaslužena tudi nagrada. In res, junija smo priredili piknik, kjer smo se zbrali, se malo nasmejali, pogovorili...

Da bi se imeli še lepše, smo organizirali izlet za vse posameznike, ki vsak na svoj način vlagajo trud in s tem pomagajo društvu. Tako se je društvo 5. julija 2008 odpravilo na izlet na Koroško. Pot jih je tako v lepem poletnem dnevu vodila najprej do slikovite Koroške vasice Libeliče, kjer so si najprej ogledali cerkev. V ta isti vasi so si ogledali tudi čisto pravo črno kuhinjo in izredno lepo urejen kmečki muzej,

kjer so na ogled stari stroji, stara kmetijska mehanizacija in voščene lutke, ki prikazujejo delo na deželi nekoč. Imeli pa so tudi možnost ogleda muzejske zbirke o Koroškem plebiscitu in tisočletja stare kostnice, kar so si ravno tako ogledali. Ko so Libeliče skorajda prečesali, so komaj čakali, da se skrijejo soncu, vročini in se odžejajo. Tako so se odpravili do pivovarne Relax, ki so si jo ogledali ter pivo celo poskusili. Tam jim je bila predstavljena tako proizvodnja kakor tudi receptura originalnega koroškega piva – Matjaževega (svetlega) in Flosarskega (temnega) piva. Da pa ne bi bilo izleta prehitro konec, so si rezervirali še splavarjenje po reki

Člani društva na izletu (foto: Štefan Dervarič)

Dravi. Program splavarjenja je kar obsežen in zanimiv. Najprej je bil sprejem s pozdravnim nagovorom kormoniša, sledila je pogostitev s kruhom in soljo ter domačim žganjem. Začetek plovbe je zaznamovala predstavitev flosarjev, zatem pa je sledil program, s katerim so na izviren način prikazali vse o splavarstvu in življenju nekoč v Dravski dolini. Po programu je sledila pogostitev s tradicionalno flosarsko malico (golaž, polenta, zabeljena z grumpi, ržen kruh). Ker pa splavarjenje po Dravi traja dve uri in pol, so bili na splavu deležni tudi flosarskega krsta. Ko pa se je vse to končalo, se je tudi dan začel prevešati v večer. Tako jim ni preostalo drugega, kot da se polni lepih vtisov odpravijo proti domu.

Mateja Knap

IZLET RADOVČANOV

Zadnjo soboto v mesecu maju smo se zbrali zgodaj zjutraj pred gasilskim domom v Radovcih. Odpravili smo se na izlet, tokrat v Avstrijo. Udeležili smo se ga vsi, ki kakorkoli pomagamo ŠD Radovci pri izvedbi in organizaciji prireditve Noč čarovnic. Z nami so

bili tudi Grajski veseljaki, mlada harmonikarja Patrik in Patricija Bokan iz Otovec, tako da smo tudi poskrbeli za prijetno vzdušje ob glasbi. Pot nas je odpeljala v

Grad Herberstein (foto: Jože Sever)

smeri mejnega prehoda Kuzma proti Jennersdorfu. Naš cilj je bil letos grad Herberstein, ogled živalskega vrta ter obisk pri naših dolgoletni prijateljih iz kraja Rohr na Gradiščanskem. V ranih dopoldanskih urah smo prispeli do prostora pred kompleksom gradu Herberstein, v okviru katerega je tudi živalski vrt. Seveda smo se najprej okrepčali z dobrotami, ki smo jih imeli s seboj, za kar so poskrbele naše pridne gospodinje. Tako smo polni dobre volje šli naprej na vhod kompleksa, ki je zelo lepo urejen. Najprej smo šli do vhoda v grajsko poslopje, kjer nas je pričakal vodič ter nas pospremil po sobanah gradu. Omenjeni grad stoji na strmi skalni vzpetini Bistriške soteske in je biser gradbene zgodovine gradov. Zelo je ohranjen, saj v enem delu gradu še živi lastnica. Sobe so bogato opremljene ter tudi ostali prostori, kjer je živela gospoda.

V tem grajskem kompleksu so lepo urejene tudi sprehajalne poti, vrt in bivališča raznih živali, saj imajo trenutno 500 živali z vseh koncev sveta. Z veseljem in radovednostjo smo se sprehodili po parku in si ogledali živali. Držali smo se dogovorjene ure in se ponovno zbrali na našem avtobusu, se odžejali in okrepčali ter tako nadaljevali pot

do vasi Rohr, kjer so nas z glasbo pričakali naši prijatelji, ki se vsako leto udeležijo naše prireditve Vaški godec. Po dobrodošlici smo se skupaj z njimi odpravili na pohod, katerega organizirajo vsako leto, pohod po njihovem kraju in bližnji okolici v skupni dolžini okrog 9 km. Med pohodom je bilo pet postaj, kjer so točili pijačo in kjer smo bili sprejeti ob vsakič drugi narodni glasbi ene od skupin. Zaključek pohoda je bil v veliki dvorani, kjer so se zbrali vsi ti ansambli in skupaj ter vsak posebej zabavali prisotne. Nastopili so tudi naši Grajski veseljaki, mlada harmonikarja Patricija in Patrik, ki so poželi zelo velik aplavz. Ob plesu in glasbi je ura neusmiljeno

Skupinska na gradu Herberstein (foto: Jože Sever)

tekla in hitro je prišel čas, ko smo se morali posloviti od naših prijateljev. Domov smo se vrnil z lepimi občutki, saj smo preživeli lep, čudovit dan.

Jože Sever

VAŠKI TURNIR V RADOVCIH

Tudi letos smo Radovčani organizirali in izvedli že 4. tradicionalni turnir zaselkov, znan pod imenom Vaški turnir. Na turnirju je nastopilo pet ekip in sicer: Koncvenklinovi, Sabotinovi, Logarska dolina, Šandorov breg-Ajax ter Drvaričke. Kljub temu, da na turnirju niso nastopili samo pravi nogometaši, pa so nekateri kljub temu dokazali svoje mojstrsko znanje v igranju nogometa. Nekateri pa so znali poskrbeti tudi za atrakcije pri gledalcih. Tudi tako imenovani »oldtimerji« so dokazali, da ta beseda v pravem pomenu za njih ne drži. Tekmovanje je potekalo tako kot na drugih turnirjih, tudi boji med posameznimi ekipami so bili neizprosni vse do zadnje kapljice moči.

Moram priznati, da so ekipe bile dokaj izenačene, ampak se je na koncu jeziček na tehtnici le prevesil v tisto smer, kjer so v ospredju bile tudi izkušnje, moč in znanje. Tako je prvo mesto turnirja zasedla ekipa Šandorov breg-

Zmagovalci Šandorov breg-Ajax v rdečih dresih, Drvaričev breg v modrih dresih (foto: Srečko Vogrinčič)

Ajax, čeprav so bile druge ekipe mnenja, da jim ta dan ni zagodlo vreme, ampak sodnik. V igranju nogometa so se preizkusile tudi ženske proti ekipi veteranov. Znanje ženskega nogometa ni bilo slabo, ampak vseeno so bili

Ženske so se v nogometu pomerile z veterani
(foto: S. Vogrinčič)

močnejši in boljši veterani. Namen turnirja pa ni bil zgolj tekmovalnega značaja, ampak tudi v smislu druženja, saj znamo Radovčani poskrbeti za veselo družbo. To smo dokazali tudi tokrat, saj nismo zmogli brez zvokov melodije, dobre hrane in odlične kapljice.

Suzana Farič

OBČINSKO GASILSKO TEKMOVANJE V KOVAČEVCIH

V soboto, 21. junija 2008 se je v Kovačevcih odvijalo občinsko gasilsko tekmovanje. Vse skupaj se ga je udeležilo 12 desetih iz občine

Zbor desetih (foto: Goran Gjergjek)

in gostujoča ekipe iz Poznanovcev. Tekmovanje je bilo sestavljeno iz vaje z motorno brizgalno in štafetnega teka. Daleč pred vso konkurenco so se zmage veselili člani PGD Motovilci, drugo mesto so zasedli PGD Dolnji Slaveči, tretji pa so bili člani PGD Grad 1. Po končanem tekmovanju so se desetine zbrale v gasilskem domu, kjer so svoje uspehe in neuspehe proslavili ob jedači in pijači ter za zavrteli, kot se za prave gasilce spodobi.

Doris Troha

Dvig pokala (foto: G. Gjergjek)

VAŠKE IGRE V VIDONCIH

Lansko leto se je v naši vasi rodila ideja o vaških igrah med posameznimi zaselki. Vaške igre smo lani uspešno izvedli in takrat smo sklenili, da bomo z igrami nadaljevali tudi v prihodnje.

Sobota, 28. junij – vsi smo nestrpnost pričakovali popoldan, ko se bomo ponovno srečali v športnem centru Vidonci in se pomerili v igrah. Lani je sodelovalo šest ekip, letos pa se je število ekip zmanjšalo na štiri: Pozvekov breg, Mesarova graba, Bregarge in Grabarge ter Mlinarov vrej, Dolenski vrej, Majžarov vrej in Hajdičeva graba.

Vsaka ekipa je pripravila eno igro, v kateri je bila tudi favorit. Sledile so igre kot so hoja s hoduljami, tek z lestvijo, molzenje in prenašanje vode po penih. Ob igrah smo se iz srca nasmejali, saj naš cilj ni bil, kdo bo najboljši, ampak da se imamo lepo in ohranjamo prijateljske vezi. Najbolje pa so se izkazali tekmovalci iz Mesarove grabe, ki so osvojili prehodni pokal. Kot samostojno igro pa smo izvedli vlečenje vrvi. Nepremagljiva ekipa v vlečenju vrvi je bila ekipa s Pozvekovega brega. Po končanih igrah je sledilo še skakanje v vrečah. V tej igri pa sta se najbolj izkazala tekmovalca iz zaselka BREGARGE IN GRABARGE. Prijetno

Skupinska (foto: Slavko Sukič)

druženje se je nadaljevalo do jutranjih ur, seveda pa ni manjkalo glasbe in plesa.

Melita Ficko Sapač

NOČNO GASILSKO TEKMOVANJE V MOTOVILCIH

V noči s sobote, 5. julija 2008, na nedeljo se je v Motovilcih odvijalo že 10. tradicionalno nočno gasilsko tekmovanje za prehodni pokal »Vasi Motovilci«. Udeležilo se ga je 31 gasilskih desetini, od tega 7 ženskih. Pri članih so zmago slavili fantje iz Šratovcev, drugo mesto je zasedla ekipa PGD Korovci, tretji pa so bili naši prijatelji iz Savinjske doline, gasilci iz Braslovč. Pri članicah so zmago slavila dekleta iz Bodoncev, drugo mesto je pripadlo članicam Serdice, tretje mesto pa je osvojila ženska enota iz Gabrnika. Letos je bil ključ do uspeha

Nočno gasilsko tekmovanje (foto: Timi Gomboc)

čista izvedba vaje, saj niso »padali« rekordni časi, ampak so bile bolj pomembne napake.

Seveda pa v Motovilcih ni tekmovanja brez prave gasilske veselice. To so pripravili fantje iz glasbene zasedbe Weekend Band ter zbrane pošteno ogreli. Da je bila zabava popolna, je svoje dodal še odlični harmonikar Boštjan Konečnik. Kot smo v Motovilcih že vajeni, je zabava trajala do jutranjih ur. Tako obiskovalcem ni bilo potrebno tavati po temi, ampak jih je domov pospremila sonce.

Timi Gomboc

NOČNO GASILSKO TEKMOVANJE TUDI V RADOVCIH

V soboto, 12. julija 2008, je PGD Radovci na športnem centru organiziralo in tudi uspešno izvedlo prvo nočno gasilsko tekmovanje za prehodni pokal »Vasi Radovci«. Omenjenega tekmovanja se je udeležilo kar 19 ekip iz Prekmurja in Prlekije, od tega tudi pet ženskih, kar je še posebej vzpodbudno. Tekmovanja so se udeležili tudi naši že dolgoletni prijatelji iz sosednje Avstrije, gasilska desetina iz Fehringa.

Vse ekipe so dokazale zelo dobro znanje in izkušnost, vseeno pa je na koncu jeziček na tehtnici le prevesila v svojo korist tista ekipa, ki je zbrala več zbranosti, spretnosti in tudi verjetno izkušenj. Tako je na koncu prvo mesto pri ženski ekipi dosegla ekipa iz Serdice, kar pa ni zgolj naključje, saj je bilo njihovo ime na vrhu zaslediti že tudi na drugih tekmovanjih. Prvo mesto pri moški ekipi pa so zasedli Motovilčani, pri katerih je tovrstno tekmovanje že kar tradicionalno.

Seveda pa v Radovcih nobene prireditve ne moremo zaključiti, ne da bi postregli z dobro kapljico in hrano ter

Pridne radovske čebelice (foto: Matej Gumilar)

obilico zabave ob prijetnem vzdušju, za katerega so znali med drugim poskrbeti tudi člani skupine Blue Planet vse do jutranjih ur.

Tako so Radovčani še enkrat več dokazali, da se z dobro voljo in s skupnimi močmi da izvesti prav čisto vse. Seveda pa je zato znala poskrbeti tudi narava, ki nam je omogočila izvedbo lepe prireditve, ki bo v prihodnje sigurno dobila naziv tradicionalna, saj ne bomo ostali zgolj pri številki ena. Česar se lotimo, nima zgolj značaja enkratnega dejanja, ampak je to motivacija za še boljše in lepše doživetje tudi v prihodnje.

Suzana Farič

KMEČKE IGRE V KOVAČEVCIH

Nedelja, 13. julij 2008, bo mnogim ljudem ostala v nepozabnem spominu. Toda na žalost ne po kmečkih igrah, ki so se odvijale na igrišču v Kovačevcih, ampak po vremenski ujmi, ki je zajela našo pokrajino.

Kmečke igre, katere prireditelj je Športno društvo Kovačevci, so bile že petič zapored in najverjetneje letos zadnjič. In tega ni kriva nevihta, ki je prekinila samo prireditev. Z žalostjo lahko napišem, da se je le eno društvo iz cele občine Grad udeležilo iger, in to je Športno društvo Vidonci. V primeru, da ne bi prišla društva iz sosednje občine Puconci, bi lahko prireditev kar takoj prekinili. Kljub razočaranju prireditev so igre potekale v sproščenem duhu in poskrbele za veliko smeha, vse dokler ni tudi nad nas prihrumel veter z močnim nalivom. Iger ni bilo moč dokončati, a izkazal se je duh solidarnosti, kajti brez pomoči vseh prisotnih bi naš šotor končal v »Francovi grapi«!

In za zaključek lahko napišem, da se mi zdi, da postaja problem društvom udeležiti se prireditev, ki niso obvezne v sklopu občine. A je temu kriv denar ali pomanjkanje potrebe po druženju...? Odgovora ne vem! A ga veste vi?

Doris Troha

Meritev moči v vlečenju vrvi (foto: Milena Bagar)

SVEČANOST OB 500-LETNICI ROJSTVA PRIMOŽA TRUBARJA

Evangelikanska cerkev v Republiki Sloveniji je skupaj z Evangelikansko cerkveno občino Ljubljana pripravila v Ljubljani, dne 7. in 8. junija t.l. »Trubarjeve dneve«. 7. junija je v evangelikanski cerkvi »Primoža Trubarja« v Ljubljani bil odkrit relief Primoža Trubarja, ki ga je izdelala akademska kiparka Irena Brunec Tébi. Spominski relief je blagoslovil evangelikanski škof, Geza Erniša, slavnostni govornik na dogodku je bil predsednik države, dr. Danilo Türk. Drugi del programa je zajemal štiri predavanja o reformatorju Trubarju. Predavatelji, dr. Igor Grdina, dr. Marko Kerševan, duhovnik Viljem Kerčmar in dr. Christian Rose iz Nemčije so spregovorili o Trubarju kot o reformatorju in tudi kot o kulturniku ter narodnem buditelju v najširših pomenih teh besed. Večer je bil zaključen s koncertom pihalnega orkestra iz nemškega mesta Bad Urach.

V nedeljo, 8. junija je bilo v ljubljanskih Križankah svečano bogoslužje, ob navzočnosti mnogih vernikov iz Prekmurja ter številnih visokih gostih iz javnega in kulturnega življenja v domovini in tujini. Nedeljsko popoldne je bilo v znamenju osrednje državne proslave na »Trubarjevini« v Raščici, večer pa v znamenju ekumenskega bogoslužja v Škocijanu,

»Trubarjevi krstni vasi«. Ob navzočnosti evangelikanskega škofa Erniše in katoliškega nadškofa in metropolita Urana je omenjeno bogoslužje doseglo vrhunec z ekumensko blagoslovitvijo krstilnice.

Na Goriškem se bomo spomnili 500. obletnice rojstva Primoža Trubarja (1508 – 1586) v okviru dnevov »Evropske kulturne dediščine«. V petek, 26. septembra, bo tako na gradu pri Gradu strokovni posvet pod naslovom »Duhovnost sodobnega prekmurskega človeka«, obenem bo odprta razstava SAZU o življenju Primoža Trubarja, zvečer pa se nam bodo v evangelikanski cerkvi v Bodoncih predstavili s Trubarjevimi napevi še »Združeni pevski zbori Koroške«. O omenjenih prireditvah boste podrobneje obveščeni v medijih, že sedaj pa vabljeni, da se jih udeležite.

Simon Sever

evangelikanski duhovnik v Bodoncih

Utrinek s Trubarjevega simpozija v Ljubljani (foto: Jože Rituper)

DOGAJANJE V KRAJINSKEM PARKU GORIČKO

Trideželni pohod ob evropski Zeleni vezi

V prelepem pomladnem sončnem vremenu se je nekaj več kot 70 pohodnikov odpravilo na pohod po razvodnici med Muro in Rabo, ki poteka po državni meji med Slovenijo in Avstrijo. Od Matjaševcev do Tromejnika smo šli po gozdni poti. Krajši postanek na Tromejniku smo namenili pogovoru in malici ter skupinski fotografiji na stičišču treh dežel, Slovenije, Madžarske in Avstrije. Zatem smo pot nadaljevali ob nekdanj potekajoči Železni zavesi, kjer je bil po letu 1956 varovan in neprehoden mejni pas, ki je bil tak vse do leta 1990, ko so na madžarski strani odstranili ograje, bodečo žico in mine.

V JZ Krajinski park Goričko smo že drugo leto sodelovali in v mesecu maju zaključili projekt European Greenbelt ali Evropska zelena vez, kjer se trudimo vzdolž nekdanje Železne zavese ljudi in naravo povezati z njenim varovanjem in skupaj z ljudmi ob meji iščemo takšne razvojne priložnosti, ki ne bodo prizadejale naravi in njenim bitjem. Takšen je bil tudi namen nedeljskega pohoda, ki je poleg druženja s prijatelji in gibanja

prispeval tudi h krepitvi in vzpostavitvi prijateljske vezi med ljudmi, živečimi ob Tromejniku, našim porabskim Slovencem pa morda vlil več samozavesti pri ohranjanju slovenske besede na Madžarskem.

Otvoritev Kačove mlake pri Gradu

Okrog mlake oziroma ribnika, ki je za gasilskim domom pri Gradu, krožijo številne legende. In če je vsaj nekaj od tega res, je bil to v preteklih časih veličasten ribnik, kjer se je kopal zmaj Kač.

Mlaka je uvrščena na seznam naravnih vrednot državnega pomena in njena podoba je bila bolj slaba. Vodne gladine praktično ni bilo in skoraj v celoti je bila zaraščena z rogozovjem. Da bi to stanje mlake spremenili, smo se zaposleni Javnega zavoda Krajinski park Goričko, Zavoda za gozdove, Krajevne enote Gornji Petrovci, Občine Grad in Osnovne šole Grad odločili, da mlako obnovimo. Obnova mlake z

Kačova mlaka

izkopom se je začela v začetku meseca aprila, nakar je sledilo še urejanje okolice, namestitev ograje in nasaditev grmovnic. Učenci OŠ Grad so z risbicami živali in rastlin ob mlaki dopolnili pojasnjevalne panoje, ki seznanjajo bodoče obiskovalce o pretekli in prihodnji veličastnosti Kačove mlake in katere simbolično poimenovanje povezujemo z zmajem Kačem in mlako kot življenjskim okoljem kačjih pastirjev.

Po obnovi je mlaka v prvi vrsti namenjena življenju in razmnoževanju

Družno ob mlaki: V. Navotnik, D. Kalamar in J. Halb

različnih vodnih živali in obvodnih rastlin. Mlaka tudi ne bo življenjsko okolje rib, ampak dvoživk in ostalih živali. Ob mlaki bomo v prihodnosti o r g a n i z i r a l i naravoslovne dneve na temo stoječih voda, izvajali kemijske in fizikalne meritve vode ter spoznavali njen vodni in obvodni živalski ter rastlinski svet. Ob podpori lastnikov, širše javnosti in občanov smo z obnovo mlake pri Gradu in zgledno ureditvijo prispevali k ohranjanju vaških mlak na območju Krajinskega parka Goričko.

Na dan Zemlje, 22. aprila, smo mlako svečano odprli. Otvoritvi so prisostvovali poleg vseh sodelujočih ustanov vsi učenci Osnovne šole Grad. Po otvoritvi mlake je sledil še ogled razstave fotografij iz parka treh dežel Goričko-Raab-Őrség v viteški dvorani na gradu Grad.

Trideželno ocenjevanje vin

Društvo vinogradnikov Goričko in JZ Krajinski park Goričko sta letos že tretjič organizirala in izvedla mednarodno ocenjevanje vin Trideželnega parka Goričko-Raab-Őrség in sosednjih vinorodnih dežel. Zbiranje vzorcev je potekalo na gradu Grad, 18. aprila, nakar je teden dni kasneje prav tako na gradu Grad potekalo mednarodno ocenjevanje prispelih vzorcev. Pri ocenjevanju je bilo vrednoteno 139 vzorcev vin iz Slovenije, Avstrije in Madžarske. Od tega je bilo 70 vin iz Avstrije, 8 iz Madžarske in 60 iz Krajinskega parka Goričko.

Podelitev diplom, srebrnih in zlatih medalj ter razglasitev šampionov v

Dobitniki diplom in medalj

posameznih kategorijah vin je bila 22. maja 2008 v galeriji v Murski Soboti. V kulturnem programu smo prisluhnili slavnostnemu letnemu koncertu Moškega pevskega zbora Društva vinogradnikov Goričko. Po končani slovesnosti smo imeli priložnost najboljša vina tudi poskusiti, posebno presenečenje pa je bila zvrst 117 vin iz treh dežel.

Majska pesem 2008

Goričko društvo za lepše vütro je v sodelovanju z JZ KP Goričko in Občino Grad, organiziralo »Majsko pesem 2008«, 2. koncert pevskih zborov in vokalnih skupin z Goričkega, ki je bil v nedeljo, 18. maja 2008, v kulturni dvorani pri Gradu.

Po uvodnem nagovoru direktorja JZ KP Goričko, g. Janka Halba, je vse prisotne pozdravil še svetnik Občine Grad, g. Ludvik Kočar. Program Majske pesmi sta povezovala Klementina Lesic in Nino Gumilar. Uvodoma so se nam predstavili domačini, Ljudski pevci KD France Prešeren od Grada in Otroški prekmurski pevski zbor Metuljček – klub kreativnosti, ki je zapel 7 otroških pesmi. V nadaljevanju se je pomerilo 6 pevskih zborov z območja Krajinskega parka Goričko, in sicer: Moški komorni zbor KPD Rogašovci, Vokalna skupina »Zarja« Puconci, Dobrovniški pevci – »Dobronaki Nótázók«, Mešani pevski zbor Cankova, Mešani pevski zbor KPD Rogašovci in Moški pevski zbor Društva vinogradnikov

Otroški prekmurski pevski zbor Metuljček

Goričko. Mešani pevski zbor Sv. Helena Pertoča je nastop odpovedal. Kakovost nastopa zborov so ocenjevali Helga Horvat, Anka Suhadolnik in Tomaž Kuhar.

V času ocenjevanja in sprejemanja odločitev strokovne žirije, smo spoznali še gostujoča pevska zbora Singkreis Stainz bei Straden iz Avstrijske Štajerske in Komorni pevski zbor iz Monoštra, Slovenskega Porabja. Vsak sodelujoči zbor je prejel zahvalo za sodelovanje in majsko srce medicarke Jožice Celec. Zbori v konkurenci pa so se uvrstili po naslednjem vrstnem redu: 1. mesto PD Puconci, Ženska vokalna skupina »Zarja«, 2. mesto: Moški pevski zbor Društva vinogradnikov Goričko in 3. mesto: Mešani pevski zbor KPD Rogašovci. Predsednica društva, ga.

Marta Horvat, in direktor JZ KP Goričko sta nagrajencem podelila priznanja, zahvale in simbolične nagrade.

Spoznali smo pevsko kulturo Goričkega in naših sosedov iz Avstrije in Madžarske. Glasovi 185 pevcev treh dežel so se združili v čudovito majsko pesem. Po končani prireditvi je za vse udeležence sledilo družabno srečanje s pevci v gasilskem domu pri Gradu.

Dan biotske raznovrstnosti

Krajinski park Goričko je območje varovane narave in kulturne krajine. Slovenija je oktobra lani podpisala deklaracijo, ki obljublja, da bodo države podpisnice do leta

2010 ustavile zmanjševanje biotske raznovrstnosti, to je zmanjševanje pestrosti rastlinskih in živalskih vrst. Žal na Goričkem opažamo spremembe, ki lahko vodijo k zmanjševanju biotske pestrosti in ne k njenemu ohranjanju.

Kje so razlogi in kakšno je stanje v naravi, smo hoteli ugotoviti 22. maja. Maloštevilna skupina se je zbrala v Motvarjevcih in se odpravila na ogled ekstenzivnih mokrotnih travnikov z rumeno maslenico, ki so zapisani kot Naravne vrednote državnega pomena. Med ogledom smo ocenili, da so se začele spremembe, ki bi lahko stanje v naravi spremenile in ogrozile biotsko raznovrstnost. Po ogledu travnikov smo na Gradu odprli razstavo Zavoda RS za varstvo narave – Natura 2000 v Sloveniji, ki jo je strokovno predstavil vodja OE v Mariboru, mag. Matjaž Jež.

Prijateljsko srečanje otrok na Tromeji

Ob dnevu evropskih naravnih in narodnih parkov, 23. maja, sta Narodni park Órség in Občina Gornji Senik skupaj z Dvojezično OŠ Jožefa Košiča na Gornjem Seniku organizirala srečanje na Tromejniku z otroci iz OŠ Kuzma in predstavniki JZ KP Goričko.

Med potjo do Tromejnika so učenci obeh šol ob pomoči delavcev Narodnega parka Órség in JZ KP Goričko igraje in z doživetjem pridobili nekaj znanja o naravi in pomenu njenega varovanja ter le-to dokazali v naravovarstvenem kvizu. Namen prijateljskega srečanja je bil opozoriti javnost na naravi prijazen način življenja in na pomen čezmejnega naravovarstva ob dnevu evropskih naravnih parkov, okrepite stike med ljudmi ob meji, širiti vedenje o naravi in pomenu njenega ohranjanja ter motivirati ljudi za kulturno, z doživetji bogato, preživljanje prostega časa. Srečanje je bilo nadvse

Otroci na Tromeji

prijateljsko. Po nagovorih organizatorjev in vabljenih gostov so učenci zapeli več pesmi eni drugim in vsi skupaj. Nadvse ganljivo je bilo poslušati slovenske narodne pesmi, ki so jih zapeli vsi učenci skupaj.

Tour de Mur z Malo Lango na gradu

Od 22. do 25. maja je potekal že 18. Tour de Mur, ki je letos prvič pripeljal kolesarje tudi na Goričko, in sicer v nedeljo, 25. maja. Po pozdravnih nagovorih kolesarjev

iz avstrijske Tirolske, Koroške in Štajerske ter iz Slovenije je sledil start, ki je bil na mostu čez Muro v Gornji Radgoni. Pot jih je vodila naprej skozi Bad Radkersburg do mejnega prehoda Zelting/Zenkovci. Sledila je vožnja skozi Cankovo, Krašče, Ropočo, Pertočo, Motovilce in mimo Belega križa na Grad. Po 21 kilometrih so kolesarje na grajskem dvorišču pričakali zvoki romske glasbe Male Lange in

Kolesarji se peljejo iz gradu

pogostitev. Pokazali smo jim grad in predstavili našo dejavnost. Po glasbenem programu so se kolesarji spustili nazaj v ravnino Mure preko Bodoncev in Cankove proti Gornji Radgoni. Tam so jih pričakali s kvasenicami in prospekti o ponudbi v občini Gornja Radgona. Izlet so zaključili v šampanjski kleti Radgonskih gor, kjer so kolesarje počastili s kozarcem zlate radgonske penine.

Vsi udeleženci, ki so bili ta dan z nami, so bili vidno zadovoljni in so ob koncu ob zahvali obljubili udeležbo prihodnje leto. Nedvomno je prireditev uspela s sicer ne prevelikim številom udeležencev, kljub temu pa smo prepričani, da bodo vsi ponesli dober glas v deveto vas in prihodnje leto s seboj pripeljali še svoje prijatelje.

PAC-ev Glasbeni maj

Letos smo 31. maja že drugič gostili tolkalce na gradu. Tokrat je bil to Nebojša Jovan Živković & Jovan Percussion Project. V večernem programu so na dvorišču nastopili: Skladatelj in tolkalist Nebojša Živković, Pavel Guinter iz Litve, Benjamin Toth iz ZDA, Eugene Koshinsky iz ZDA. Maloštevilna publika je uživala ob čudovitem nastopu tolkalcev, ki so sodeč po izrazu na obrazih, uživali med izvajanjem v historičnem okolju grajskega dvorišča. Slišali smo kompozicije, ki jih je zložil Nebojša Jovan Živković: To the Gods of Rhythm - za bongo (djembe) in vokal, Ilijaš - za marimbo, Fluctus - za marimbo, Il canto dei gondolieri - za marimbo, Milena - za hang, krotale in vokal, Tri per uno - za trio tolkal. Po krajšem odmoru smo slišali še: Uneven souls - za marimba solo in trio tolkal ter Lamento e danza Barbara - za marimba solo in trio tolkal. To je bil že 2. glasbeni maj na gradu Grad in upamo, da ga bomo organizirali tudi naslednje leto.

Tolkalci na gradu

Obisk ministra za kulturo, dr. Vaska Simonitija

V okviru programa znanstvenega simpozija in častnega pokroviteljstva ob odkritju spomenika Jožefu Borovnjaku, dolgoletnemu župniku na Cankovi, je minister za kulturo, dr. Vasko Simoniti, v nedeljo, 29. junija 2008, obiskal sedež JZ KP Goričko pri Gradu in si v spremstvu direktorja zavoda in zaposlenih ogledal tudi največjo slovensko graščino.

Ker je bil g. minister prvič v tem delu Goričkega in prvič na Gradu, je bil prijetno presenečen nad idilično goričko krajino v poletnem času in tudi nad razsežnostjo kulturnega spomenika državnega pomena – gradom Grad. Uprava zavoda je ministra seznanila z vlogo in poslanstvom Krajinskega parka za Goričko in tukajšnje ljudi, po ogledu gradu in krajšega predstavitevnega filma o parku pa tudi z dosedanjimi fazami obnove gradu in predvidenimi programi dejavnosti, ki bodo obdelane v nastajajočem Načrtu upravljanja, ki je v obravnavi na organih zavoda.

Minister za kulturo je izrazil priznanje za doseženo in dobre želje za nadaljnji razvoj parka, izjavil pa je tudi, da je pričakoval, da je že več gradu obnovljenega. Zanimalo ga je tudi potencialno partnerstvo investitorjev pri nadaljnji obnovi gradu. Ministrstvo za kulturo je v svojstvu Republike Slovenije, kot lastnika gradu – spomenika, zagotavljalo sredstva za dosedanje obnovo gradu v kombinaciji s sredstvi EU, Javni zavod KP Goričko pa je kot upravljavec parka in gradu ministru tudi predstavil načrtovano nadaljevanje obnove gradu kot sinergijo finančnih virov resornih ministrstev, EU virov in možnega javno zasebnega partnerstva.

Simoniti v poročni dvorani

Obisk ministra za kulturo KP Goričko in Gradu je tudi priznanje in promocija Goričkega ob prihajajočem državnem prazniku in svečanosti, ki bo kot obeležitev dneva priključitve Prekmurja Sloveniji na Gradu, sredi letošnjega avgusta. Po obisku na Gradu si je minister ogledal še naravno panoramo ob Ledavskem jezeru in se nato udeležil svečanosti na Cankovi, ki je vstopna občina na zahodnem, obmejnem delu parka Goričko.

Prvi mednarodni festival romske glasbe in plesov

Na grajskem dvorišču smo 18. julija letos prvič priredili festival romske kulture pod častnim pokroviteljstvom predsednika republike Slovenije, dr. Danila Türka. Dopoldanski čas smo namenili razpravi o prostorski problematiki romskih naselij v Krajinskem parku Goričko, kjer živijo

Združena RD Čapla, Pušča in Somnakune Čerhenji

Romi v 23 zaselkih. Eminentna strokovna družina je razpravljala vse do druge ure in ob koncu sprejela tudi nekaj zaključkov. Več o tem lahko preberete na spletni strani www.park-goricko.org v rubriki aktualno/seminarji. Ob 16.30 sta na grad prispela predsednik

Predsednik si je z ženo ogledal grad

države in njegova soproga, ki sta se pred tem v spremstvu Emila Horvata in župana Jožeta Škaliča ogledala Kuzmo in Dolič. Predsednik se je na gradu srečal z župani parkovnih občin in romskimi svetniki. Po peti uri popoldne je predsednik z nagovorom odprl festival glasbe in plesov in z zanimanjem spremljal plese in glasbo nastopajočih. Žal se avstrijske in madžarske skupine niso odzvale našemu vabilu iz različnih razlogov. Mednarodnost prireditve je dokazovala publika, saj so nas obiskali domala vsi sodelavci v zgodbi nastajanja Krajinskega parka iz Avstrije ter gostja iz Nemčije in predstavnica Slovencev iz Porabja. Najvišji gost je bil okrajni glavar iz Bad Radkersburga. Več o prireditvi in obisku predsednika države preberite na naši spletni strani v rubriki aktualno/članki.

Teksti in fotografije:
Janko Halb, Stanka Dešnik, Štefanija Fujs

Knjižica Geološki zakladi Krajinskega parka Goričko

Knjižica Geološki zakladi Krajinskega parka Goričko je namenjena vsem prijateljem Goričkega. Zasnovana je kot vodnik, s čigar pomočjo raziskujete zaklade Goričkega, lahko pa jo samo preberete in rešite zanimive zagonetke. V knjižici je pod zanimivimi naslovi Najstarejše kamnine, 365 sob iz »vulkanskega pepela«, Redki minerali, Čarovnice in slatine, Morje na Goričkem, Prastari sorodniki slonov na obisku, Kamen, trši od jekla in Črna lončevina, predstavljenih 8 geoloških zanimivosti Goričkega. Vsaka tema je predstavljena s kratkim in preprostim geološkim opisom, fotografijami, s to ali ono geološko zanimivostjo ter zagonetko za najmlajše. Dodano je tudi poglavje o Geološki zgodovini Goričkega, o Geološkem bontonu in nekaj podatkov o Krajinskem parku Goričko. Brezplačno jo lahko dobite v Informacijskem centru Krajinskega parka Goričko. Knjižico, katere avtorica je mag. Mojca Bedjanič, je izdal Zavod RS za varstvo narave, izdajo knjižice pa je finančno omogočila tudi Občina Grad.

Predstavitve knjižice je bila v četrtek, 12. junija 2008, v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota. Vse obiskovalce je čakala knjižica in glinena posodica s tremi vrstami kamnin z Goričkega. Po zanimivi predstavitvi knjižice je bila majhna pogostitev in druženje z avtorico ter ostalimi, ki so sodelovali pri ustvarjanju knjižice.

Danijela Krpič

Predstavitve knjige (foto: D. Krpič)

30 LET PGD KOVAČEVCI

Da so Kovačevci najmanjša vas v občini Grad, čivkajo že vsi vrabčki na strehi, da pa letos praznujemo 30 let prostovoljnega gasilskega društva, ve le peščica posameznikov. Tako bo letos društvo praznovalo 30 let svojega uspešnega delovanja in to okroglo obletnico bo tudi proslavilo v sklopu občinskega praznika, in sicer 10. avgusta 2008.

Da pa je bila ta pot posuta z grenkimi izkušnjami, z večkrat povzdignjeni glasovi a hkrati z veliko požrtvovalnostjo, nam lahko potrdi peščica zanesenjakov, ki je leta 1978 začutila potrebo, da se končno tudi v Kovačevcih nekaj začne dogajati na področju gasilstva. Takoj na začetku so si zadali smelega načrta - gradnja prostorov za skladiščenja gasilske opreme in dejavnosti gasilstva. Zaradi zavisti in pohlepa določenih vaščanov se je ta gradnja zavlekla.

Desetina Kovačevcev (foto: Goran Gjergjek)

Kaj so gasilci brez orodnega vozila? Da ne bi naši gasilci peš hodili naokrog, se je leta 1989 nabavilo orodno vozilo tipa Jeep Wazl. Leta 1991 pa je bila nabavljena še prikolica za orodje in električna sirena. Društvo je navezalo prijateljske stike z gasilskim društvom iz Feringa v Avstriji in vozni par se je obogatil z gasilskim vozilom Opel Blitz, katerega je darovalo pobrateno društvo.

Po začetnih težavah so se uredile tudi zadeve okrog prostorov, ki so jih opremili, leta 2001 pa zamenjali garažna vrata in obnovili fasado gasilskega doma. Leta 2004 se je nabavila nova motorna brizgalna, ki je predstavljala veliko pridobitev za tako malo društvo.

Ves čas delovanja društva pa se je desetina iz Kovačevcev vključevala v delovanje gasilstva na območju občine in izven nje, se udeleževala sektorskih vaj, izpopolnjevala, pridobivala na novih članih, medtem ko so starejše generacije odhajale.

Doris Troha

40 LET NK GRAD

Ideja o ustanovitvi nogometnega kluba je nastala sredi 60-ih let prejšnjega stoletja in bila uresničena leta 1967, ko je bil na ustanovnem občnem zboru 25. novembra ustanovljen Nogometni klub Grad.

Na ustanovnem občnem zboru je bil izmed 17 prisotnih za prvega predsednika kluba izvoljen Jože Kamenšek iz Bodoncev. Že spomladi

Ekipa članov v sezoni 2007/08

1968 je ekipa izven konkurence nastopala v takratni PNL (Pomurski nogometni ligi). Ob ustanovitvi klub še ni imel lastnega igrišča, pred začetkom tekmovalne sezone 1968/69 pa ga je uspel ob zagnanem, seveda izključno prostovoljnem delu, zgraditi v bližini takratne žage na »Marofu«.

V prvi tekmovalni sezoni 1968/69 je klub tekmoval v 14-članski PNL in na koncu sezone zasedel 12. mesto, kar je bil za novince uspeh. V nadaljevanju so nastopali tako v prvi kot v drugi MNL M. Sobota, seveda glede na doseženo uvrstitev. Dvakrat je NK Grad postal tudi prvak, in sicer v tekmovalni sezoni 1983/84 prvak druge MNL - zahod in v sezoni 1989/90 prvak 2. MNL M. Sobota, ko se je uvrstil v prvo MNL M. Sobota. Vse od ustanovitve naprej so se v klubu zavzemali tudi za krepitev odnosov z obmejnimi klubi in športnimi društvi v Avstriji in na Madžarskem. Tako so navezali prijateljske stike in se srečali na prijateljskih tekmah z avstrijskimi klubi Rehnitz, Heiligekreuz, Mogersdorf, Pertlstein, Welten in drugimi. S porabskim klubom Slovenska ves na Madžarskem so stike okrepili leta 1987.

Nogometni klub pa ni bil aktiven samo na nogometnem področju. Vključeval se je tudi na ostala športno - rekreativna področja. Tako je bil večkratni soorganizator športnih iger, kolesarjenja in tradicionalnega Teka na grad, ki

ga sedaj že nekaj let zelo uspešno organizira Športno društvo Grad in se je uvrstil med državno prvenstvo v gorskih tekih gor/dol. V zadnjih letih se je nogometna ekipa precej spreminjala, tudi trenerji so se večkrat menjali. NK Grad je prej igral v 1. MNL Murska

Sobota, od leta 2005 pa igra v PNL (Pomurski nogometni ligi). Trenutno člansko ekipo trenira Boris Štivan. Pod klubom NK Grad so aktivni tudi mladinska ekipa ter selekciji U-14 in U-12.

Večnamenski športni objekt

Nogometni klub ima danes čez 80 članov. Predsedniki kluba so bili: od ustanovitve Jože Kamenšek, od 1975 Viktor Klement, od 1978 Alojz Zadavec, od 1984 Dušan Hüll, od 1988 Petar Stošić, od 1992 Jože Rajbar, od 1995 Dušan Sukič, od 1997 Jože Rajbar in od leta 2001 do zdaj Emil Šeruga. Funkcijo sekretarja je od leta 1972 naprej opravljal Marijan Hüll, letos pa je to funkcijo prevzel Silvester Dervarič. Sedanje nogometno igrišče je bilo zgrajeno leta 1975, ko je DS TOZD KG Rakičan razpravljal o prošnji za premestitev igrišča z »Marofa« na sedanje mesto in sprejel pozitiven sklep. Obe parceli sta bili takrat v njihovi lasti. Igrišče so z leti obnavljali in urejali, v marcu leta 1989 pa uspeli zgraditi tudi slačilnice, h katerim

so v letu 1999 zgradili prizidek in v letu 2000 končali obnovo. Urejeni so bili notranji prostori, elektro in vodovodne inštalacije ter položena keramika. V letu 2001 je klub nabavil komplet novih golov. Gradnja športnega objekta pa se je nadaljevala. V letih 2006 in 2007 je bil objekt nadzidan in je kot večnamenski športni objekt dobil sedanjo podobo. V njem so slačilnice za goste in domače, skupni prostor, pisarna za sodnike in vodstvo kluba ter velika večnamenska dvorana. 15. avgusta 2008 bo potekala slavnostna otvoritev večnamenskega športnega objekta, obenem pa tudi 40. obletnica NK Grad.

Po zapiskih povzela
Danijela Krpič

GOSTILNA »PRI VESELEM GORIČANCU«

Morda iščete novih poti, da si naberete novih moči? Želite doživeti raj ob zvokih ptičjega petja in prijetnem vonju pravkar posušenega sena ter se naužiti svežega zraka iz bližnjih gozdov? Pridite v osrčje Goričkega, ki vabi! V vasi Radovci, ki je vpeto med okolje med Muro in Rabo, združeno v Trideželni park Goričko-Raab-Őrség, vas bo pot popeljala tudi do Drvaričovega brega, kjer na nadmorski višini 300 metrov stoji okrepčevalnica »Pri veselem Goričancu« ali kot jo domačini radi naslavljamo »Šandorova gostilna«. Od tod vas pot popelje naprej do mogočnega, znanega gradu pri Gradu, ki je oddaljen le dva kilometra. Tradicija omenjene gostilne sega nazaj v davno leto 1954, ko je prvotno na tleh domačije bila »tišlarija«. Iz nje se je tako leta 1965 razvila

PREDSTAVLJAMO VAM ...

gostinska dejavnost, katere lastnik je bil Ludvik Drvarič, oče Dragice Drvarič. Decembra istega leta je bila gostilna prvič odprta pod imenom Gostilna pri Veselem Goričancu. Da je ime bilo pravo, nam zgovorno priča dediščina očeta Ludvika, ki jo

Prvotno je tu bila »tišlarija«

je zapustil svojim naslednikom. Bil je človek veselega srca in odprtih rok čisto za vsakega gosta. Imel je posluh za gostinsko dejavnost, na kar so lahko njegovi najbližji zelo ponosni. Svoje delo je predal leta 1983, ko

Prvotna podoba Gostilne »Pri veselem Goričancu«

se je upokojil, hčerki Dragici, ki je skrbela za to, da je gostilna bila v ponos tako bližnjemu kot daljnemu okolju in se razvijala še naprej. Gostilna si je res zaslužila naziv »Pri veseli Goričanki«. Od leta 2004 pa je družinsko tradicijo prevzel sin Miran. Tedaj si je spet nadela svoje prvotno ime »Pri veselem Goričancu«. Tudi sin dokazuje, da zna popeljati sloves gostilne daleč naokrog, saj ni prireditve, da se pri njih ne bi kaj dogajalo. Za lep izgled skrbijo tudi od zunaj, saj domačija pridobiva novo podobo, ki prav na vrhu krasi našo majhno vasico. V slogi je moč, pravi pregovor. To sigurno tudi velja

v tem primeru, saj so Zdravčevi složna družina, kar se nemara vidi tudi tako, da vsak s svojo močjo prispeva k še lepši in boljši prihodnosti gostinske dejavnosti, družinske tradicije v vseh pogledih. To se prav lepo vidi v njihovi prijaznosti in pripravljenosti ter uslužnosti, pa naj si bo to do še tako zahtevnih gostov. Za svoje goste so vedno odprti za razna praznovanja, kot so gostije, praznovanja rojstnih dni, obletnic in še in še, kjer imajo prostora za okrog 150 gostov. Poleg gostinstva se ukvarjajo tudi z vinogradništvom in sadjarstvom. Imajo okrog 4.000 trsov, iz katerih pridelujejo okusno

Današnja podoba Gostilne »Pri veselem Goričancu« lepo sovпада v okolje (foto: S. Vogrinčič)

domačo kapljico sort chardonnay, kerner, beli pinot, muškat otonel in laški rizling. Vso vino dozoreva v pravih hrastovih sodih in v prijetni obokani kleti, nad katero se nahaja sam gostinski lokal. Tradicionalno je tudi njihovo postavljanje klopota v vinogradu. Poleg žlahtnega domačega vina se lahko pohvalijo tudi z odlično hrano, predvsem dobro prekmursko hrano, kot so domača šunka in ostale mesnine ob sveže zapečenem in dišečem domačem rženem kruhu. Nudijo tudi domače kolone z bujto repo, posladkate pa se lahko s posolanko, rejtaši, gibanico, cverkovimi pogačami,... Seveda pa vas z veseljem postrežejo tudi z vsemi ostalimi jedmi po naročilu.

Da smo turizem res ljudje, se tega zelo dobro zavedajo vsi domači »Pri veselem Goričancu«, ki znajo prisluntni potrebam današnjega časa, si vzeti čas za vsakogar in kdajkoli.

Suzana Farič

FICKOV STOLETNI VODNJAK

V zaselku Bežanova graba stoji ob domačiji Fickovih, Grad 47, star vodnjak, ki šteje preko 100 let. Takratno domačijo je leta 1912 prevzel Anton Horvat (roj. 1885 pri Gradu) z ženo Heleno Šaberla iz Motovilcev. Takrat je ta vodnjak, ki naj bi bil zgrajen pred letom 1900, oskrboval tri domačije. Imel je leseno kolo z ročajem, s katerim so spuščali leseno vedro v vodnjak in zajemali vodo. Vodnjak je nudil osvežitev tudi mimoidočim, še posebej romarjem iz Boreče in Martinja, ki so tod mimo šli na prošenje h Gradu. Prav tako je marsikateri kmet ob njem napojil

Obnovljen vodnjak

tudi svoje konje. Na domačiji je ostala njuna hči Marija, ki je l. 1939 poročila Rudolfa Ficko iz Vidoncev. Leta 1963 so na vodnjak dali narediti ploščo in železno ročno črpalko. Z njo so črpali vodo iz globine 9 m. Vodnjak je vedno imel in ima še danes okrog 90 cm vode. Alojz Ficko je po smrti očeta prevzel domačijo in z ženo Marjeto sta dala leta 1975 izgraditi nov vodnjak z vodovodom do hiše. Kasneje so morali zaradi izsušitve izgraditi drug vodnjak, ki ga še danes uporabljajo štiri gospodinjstva. Tako star vodnjak ni bil več v uporabi in je vse do danes

le tiho kljuboval času. Gospodar Alojz pa se je odločil, da ga bo obnovil in mu povrnil svoj nekdanji videz. Konstrukcijo strehe je naredil tesarski mojster Dušan Grah od Grada, vse ostalo pa je Alojz postoril sam. Vodnjaku je ponovno dodal kolo z ročajem in leseno vedro z vrvjo. S svojo nekdanjo podobo vodnjak spet ponosno stoji ob domačiji in opozarja vse mimoidoče, da je pohvale vredna ohranitev starih arhitekturnih značilnosti naše pokrajine.

Danijela Krpič

VESELI DOGODKI V OBČINI

O rojstvih in porokah smo začeli pisati v prejšnjem glasilu in ugotovili smo, da imamo 14 otrok več, porok pa se je lani zvrstilo 10.

V tem letu se je do sedaj rodilo 5 otrok, med njimi dva fantka, Sebastian in Samo, ter tri deklice, Polona, Ana in Mia. Rodili sta se še dve deklici, Živa in Lara, ki pa sta prijavljeni v drugih občinah. Staršem želimo polno radosti z njimi. Na gradu Grad se je letos poročilo že 5 parov. Trije pari so prišli od drugod, saj jim je všeč grad s poročno dvorano in pozitivna energija, s katero vstopijo na skupno življenjsko pot. Člani ostalih dveh parov pa izhajajo iz naše občine.

19. aprila 2008 sva se poročila Simona Šarkanj iz Serdice in Branko Marič z Dolnjih Slavečev. Nevestina poročna priča je bila Jožica Gomboc, ženinova pa Zlatko Mlakar.

Simona in Branko Marič s sinovoma

Po poročnem obredu na gradu Grad sva si zlata prstana izmenjala še v cerkvi Marije Vnebovzete pri Gradu. Najin poročni dan sta polepšala sinova Tadej in Luka, ki sta najino skupno pot posula z rožicami in nama podala prstana za nadaljnje življenje. Po slovesnosti in poročnem slavlju naju je pot vodila nazaj na Dolnje Slaveče, kjer sva si ustvarila dom.

Simona in Branko

Dan ljubezni, najlepši dan, ki ne mine nikdar...

14. junija 2008 sva se poročila Danijela Olaj (poročena Bauer) iz Kroga in Boštjan Bauer od Grada. Nevestina poročna priča je bila Sabina Serec, ženinova pa Daniel Kalamar. Poročna slovesnost je potekala v poročni dvorani na gradu Grad. Obred je v celoti izpadel tako, kot sva si predstavljala. Zvok fanfar je naznanil najin prihod v dvorano, kjer sta nas pričakala matičarja. Govor matičarja je bil čustven, samo slovesnost pa je popestrila pevka, ki je zapela nekaj čudovitih pesmi ob spremljavi kitare. Konec obreda pa so zaznamovali šampanjec in jagode s čokolado...

Danijela in Boštjan

Danijela in Boštjan Bauer

RAZPIS KMETIJSTVO – SKUPINSKE IZJEME

Na podlagi Pravilnika o postopkih za izvrševanje proračuna RS (Ur. l. RS, št. 50/07) in Pravilnika o dodeljevanju državnih pomoči na področju razvoja kmetijstva in podeželja v občini Grad (Ur. l. RS, št. 15/08) ter Odloka o proračunu Občine Grad (Ur. l. RS, št. 25/07) objavlja Občina Grad

RAZPIS

za dodelitev državnih pomoči na področju razvoja kmetijstva in podeželja – SKUPINSKE IZJEME v Občini Grad za leto 2008

I. PREDMET JAVNEGA RAZPISA

Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih finančnih sredstev – državnih pomoči za uresničevanje ciljev občine Grad na področju razvoja kmetijstva in podeželja, ki se dodeljujejo po pravilih o dodeljevanju državnih pomoči.

II. VIŠINA SREDSTEV

Sredstva so zagotovljena v proračunu za leto 2008 v okvirni višini 10.000,00 EUR od tega na proračunski postavki:

06.01.	Subvencioniranje zavarovalnih premij	v okvirni višini	6.000,00 EUR
06.01.01	Neposredna plačila v kmetijstvo	v okvirni višini	4.000,00 EUR

Sredstva v proračunu so omejena. V kolikor sredstva na posamezni proračunski postavki ne bodo porabljeni, se lahko prerazporedijo na ostale proračunske postavke. Vloge upravičencev se obravnavajo po kronološkem vrstnem redu, do porabe sredstev, namenjenih za posamezne ukrepe, kot so objavljeni.

III. UKREPI IN UPRAVIČENCI

Za vse razpisane ukrepe velja, da gre za državne pomoči, ki se ne morejo dodeljevati za že izvedene aktivnosti. Upravičenec lahko uveljavlja pomoč za ukrepe izvedene v obdobju od odobritve sredstev s strani Občine Grad in do 30. 11. 2008. Dokazila/plačani računi za izvedene aktivnosti morajo biti z datumom iz tega obdobja.

A/ SKUPINSKE IZJEME ZA KMETIJSTVO

1. NALOŽBE V KMETIJSKA GOSPODARSTVA ZA PRIMARNO PROIZVODNJO (4. člen Uredbe komisije (ES), št. 1857/2006)

Najvišji znesek dodeljene pomoči posameznemu kmetijskemu gospodarstvu za naložbe ne sme preseči 400.000 EUR v katerem koli obdobju treh proračunskih let ali 500.000 EUR, če je kmetijsko gospodarstvo na območju z omejenimi možnostmi, in sicer ne glede na to, iz katerih javnih virov so sredstva dodeljena.

1.1. Upravičenci:

- nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so vpisani v register kmetijskih gospodarstev in imajo kmetijska zemljišča na območju občine.

1.2. Bruto intenzivnost pomoči:

- do 50% upravičenih stroškov naložb na območjih z omejenimi možnostmi,
- do 40% upravičenih stroškov naložb na drugih območjih.

1.3. Predmet podpore so naslednji sklopi naložb:

1.3.1. POSODABLJANJE KMETIJ

1.3.2. UREJANJE PAŠNIKOV

1.3.1 POSODABLJANJE KMETIJ

Pomoč se dodeli za naložbe v živinorejsko in rastlinsko proizvodnjo na kmetijskih gospodarstvih s sedežem na območju občine.

1.3.1.1 Upravičeni stroški:

- stroški opreme – hladilna naprava za mleko
- stroški nakupa rastlinjaka, montaže ter opreme v rastlinjaku v višini 41,73 EUR/ar
- stroški obresti za kredite za naložbe na kmetijskem gospodarstvu v višini 5 % od TOM

1.3.1.2 Pogoji za pridobitev:

- ustrezno dovoljenje/projektna dokumentacija za izvedbo naložbe,

- predračun, račun oziroma dokazila o plačilu stroškov, za katere se uveljavlja pomoč,
- kreditna pogodba, izračun obresti, potrdilo o plačilu obresti, poslovni načrt,
- dovoljenje lastnika zemljišča za izvedbo naložbe v primeru zakupa zemljišča,
- drugi splošni pogoji, povezani z opravljanjem kmetijske dejavnosti.

1.3.2 UREJANJE PAŠNIKOV

Pomoč se lahko dodeli za namen ureditve pašnih površin na območju občine.

- 1.3.2.1 Upravičeni stroški:
 - stroški nakupa opreme za ograditev in pregraditev pašnikov z ograjo, v višini 125,19 EUR/ha
- 1.3.2.2 Pogoji za pridobitev:
 - načrt postavitve pašnika,
 - predračun, račun oziroma dokazila o plačilu stroškov, za katere se uveljavlja pomoč,
 - dovoljenje lastnika zemljišča za izvedbo naložbe v primeru zakupa zemljišča,
 - drugi splošni pogoji povezani z opravljanjem kmetijske dejavnosti.

2. POMOČ ZA PLAČILO ZAVAROVALNIH PREMIJ (12. člen Uredbe komisije (ES), št. 1857/2006)

- 3.1 Upravičenci do pomoči:
 - so nosilci kmetijskih gospodarstev s stalnim prebivališčem v občini, ki so vpisani v register kmetijskih gospodarstev,
 - v imenu upravičencev lahko sofinancirani del premije uveljavljajo zavarovalnice, ki imajo dovoljenje za opravljanje zavarovalnih poslov v dotični zavarovalni vrsti.
- 3.2 Bruto intenzivnost pomoči:
 - višina sofinanciranja zavarovalne premije za zavarovanje posevkov in plodov pred naravnimi nesrečami oziroma za kritje izgub, ki jih povzročajo neugodne vremenske razmere, vključno s pripadajočim davkom od prometa zavarovalnih poslov, znaša 10% obračunane zavarovalne premije. Višina sofinanciranja zavarovalne premije skupaj z deležem, ki ga sofinancira država ne sme presežati 50% upravičenih stroškov obračunane zavarovalne premije. Sofinancirani delež občine lahko znaša le razliko med višino sofinanciranja zavarovalne premije iz nacionalnega proračuna do 50% obračunane zavarovalne premije s pripadajočim davkom od prometa zavarovalnih poslov v skladu z Uredbo o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje za tekoče leto.
- 3.3 Upravičeni stroški:
 - sofinanciranje zavarovalne premije za zavarovanje posevkov in plodov pred naravnimi nesrečami oziroma za kritje izgub, ki jih povzročajo neugodne vremenske razmere,
- 3.4 Pogoji za pridobitev:
 - sklenjena zavarovalna polica,
 - zahtevek zavarovalnice za plačilo sofinanciranega dela zavarovalne premije s priloženim seznamom upravičencev na podlagi predhodno sklenjene pogodbe o poslovnem sodelovanju z občino,
 - upoštevanje nacionalne uredbe o sofinanciranju zavarovalnih premij za zavarovanje kmetijske proizvodnje za tekoče leto.

IV. ROK IN NAČIN PRIJAVE

Rok za oddajo vloge je do **30.11.2008**. Vloga je na voljo na sedežu uprave Občine Grad in na spletni strani občine: www.obcina-grad.si - vložiti se lahko neposredno v sprejemni pisarni občine Grad ali pošlje po pošti na naslov: OBČINA GRAD, Grad 172, 9264 Grad.

V. OBRAVNAVA VLOGE

Zbrane vloge bo obravnavala strokovna komisija, ki jo imenuje župan. Komisija po vrstnem redu oddaje popolnih vlog opravi strokovni pregled vlog in jih oceni na podlagi pogojev in meril iz javnega razpisa ter pripravi predlog prejemnikov sredstev, ki ga predloži županu. Na podlagi predloga komisije izda župan sklepe o izboru prejemnikov sredstev, ki v obrazložitvi utemelji svojo odločitev. Prepozno prispеле vloge se s sklepom zavrže. Vlagatelje nepopolnih vlog komisija v roku 8 dni od pregleda vlog pisno pozove, da jih v določenem roku dopolnijo, v nasprotnem primeru se jih zavrže s sklepom. Zoper odločitev lahko vlagatelj vložiti pritožbo na Občino Grad v roku 8 dni od prejema sklepa.

VI. NENAMENSKA PORABA SREDSTEV

V primeru nenamenske porabe sredstev ali navajanja neresničnih podatkov, mora prejemnik vsa pridobljena sredstva vrniti skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi, ki se obračunavajo od dneva uveljavitve sofinanciranja do dneva vračila sredstev. Dodatne informacije v zvezi z razpisom se dobijo na sedežu Občine Grad, Grad 172, 9264 Grad, kontaktna oseba Tatjana Grah, tel. št.: 02/551 88 80.

Št.: 330-636/08-Ž
Datum: 07.08.2008

Daniel Kalamar, univ. dipl. oec., l. r.
Župan Občine Grad

Vaško-gasilski dom Kruplivnik

Športni center Radovec